

Φουρνιώτικα Νέα

ΑΘΗΝΑ • ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2023 • Αριθ. φύλλου 123 • Γραφεία: ✉ Ιπποκράτους 164B, 114 71 Αθήνα ☎ 210 6431251
e-mail: ikanitakis@gmail.com • Ιστοσελίδα: www.sfff.gr

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2023 ΣΤΗ ΦΟΥΡΝΗ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ 12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2023

Κατάμεστος ο αύλειος χώρος του Δημοτικού Σχολείου κατά την εκδήλωση

Το Σάββατο 12 Αυγούστου 2023, στον αύλειο χώρο του Δημοτικού Σχολείου Φουρνής, ο Σύλλογός μας διοργάνωσε ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ, με θέμα: «Χαρούπι: προϊόν πολιτισμού, παράδοσης, διατροφής, υγείας και ομορφιάς», και Εισηγητές την κα Κορίνα Μηλιαράκη, Πρόεδρο ΔΣ Πολιτιστικής Εταιρείας Πανόρμου «Επιμενίδης» και του φορέα «Χαρούπι της Κρήτης» με τίτλο εισήγησης «Το χαρούπι στη σύγχρονη εποχή» και τον κο Μανούσο Πεδιαδίτη, Χημικό, MBA, ιδρυτή της τοπικής Εταιρείας καλλυντικών προϊόντων από φυσικές πηγές, «Biosogoma Crete» με τίτλο εισήγησης «Η χρήση του χαρουπιού στην διατροφή, υγεία και ομορφιά». Συντονιστής ήταν ο Αντιπρόεδρος του Συλλόγου μας, Καθηγητής Κωνσταντίνος Ν. Δεμέτζος.

Γράφουν οι:
Καθ. Κωνσταντίνος Δεμέτζος
Ρένα Κανιτάκη-Γιαννοπούλου

Η εκδήλωση ξεκίνησε με χαιρετισμό από την Πρόεδρο του Πολιτιστικού Συλλόγου Φουρνιωτών και Φίλων της Φουρνής Κρήτης, κα Ρένα Κανιτάκη. Η κα Κανιτάκη καλωσόρισε του παρευρισκόμενους και αναφέρθηκε στις δραστηριότητες του συλλόγου ο οποίος υπάρχει και δραστηριοποιείται ανελλιπώς εδώ και 48 χρόνια, και αποτελεί συνδετικό κρίκο των απόδημων Φουρνιωτών μεταξύ τους και με την Φουρνή. Επίσης ευχαρίστησε θερμά τους ομιλητές της εκδήλωσης.

☞ ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην 4η σελ.

ΦΟΙΝΟΠΩΡΙΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ 2023

- **ΤΕΤΑΡΤΗ, 25 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023, 10.30 πμ:** Επίσκεψη με ξενάγηση στο ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ. Είσοδος από την οδό Βασιλέως Γεωργίου Β'.
- **Δηλώσεις συμμετοχής μέχρι 3 ημέρες πριν,** διότι πρέπει να σταλεί έγκαιρα κατάλογος επισκεπτών στην ασφάλεια του κυρίου. **Η είσοδος θα γίνει με την επίδειξη της αστυνομικής ταυτότητας.**
- **Στη συνέχεια θα γευματίσουμε όλοι το επιθυμούν σε εστιατόριο της περιοχής.**
- **ΚΥΡΙΑΚΗ, 3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023, ώρα 11.00:** Επίσκεψη με ξενάγηση στον Αρχαιολογικό Χώρο του Κεραμεικού, και στο μικρό Μουσείο του. (Ερμού 148, Αθήνα, Τηλέφωνο: +30 210 3463552) (Η είσοδος εκείνη την ημέρα είναι δωρεάν).
- Ο αρχαιολογικός χώρος του Κεραμεικού αποτελεί μικρό μόνο μέρος του αρχαίου αττικού δήμου των Κεραμείων, ενός από τους μεγαλύτερους της αρχαίας Αθήνας, ο οποίος βρισκόταν στη βορειοδυτική παρυφή της πόλης. Ο χώρος του Κεραμεικού περιβάλλεται σήμερα από τις οδούς Ερμού, Πειραιώς και Ασωμάτων. Όπως υποδηλώνει το όνομά του, υπήρξε περιοχή εγκατάστασης αγγειοπλαστών και αγγειογράφων και ο κύριος τόπος παραγωγής των περίφημων αττικών αγγείων. Η παραποτάμια περιοχή του Κεραμεικού πλημμύριζε συνεχώς και δεν ευνοούσε την κατοίκηση. Άρχισε έτσι να χρησιμοποιείται ως χώρος ταφής, και σταδιακά έγινε το σημαντικότερο νεκροταφείο της αρχαίας Αθήνας.
- Οι αρχαιότεροι τάφοι χρονολογούνται στην Πρώιμη Εποχή του Χαλκού (2700-2000 π.Χ.). Από την υπομικναϊκή περίοδο (1100-1000 π.Χ.) και εξής το νεκροταφείο αναπτύσσεται συνεχώς. Κατά τη γεωμετρική (1000-700 π.Χ.) και αρχαϊκή (700-480 π.Χ.) περίοδο οι τάφοι πληθαίνουν, εντάσσονται σε ταφικούς τύμβους ή σημαίνονται με επιτάφια μνημεία. Από την ελληνιστική περίοδο έως τους παλαιοχριστιανικούς χρόνους (από το 338 π.Χ. έως περίπου τον 6ο αι. μ.Χ.) συνεχίστηκε αδιάκοπα η λειτουργία του νεκροταφείου στον ίδιο χώρο. Τα σημαντικότερα αθηναϊκά αγγεία της εποχής έχουν βρεθεί σε τάφους του Κεραμεικού.
- Το μικρό μουσείο μέσα στο χώρο φιλοξενεί ευρήματα μόνον από τις έρευνες στον Κεραμεικό.
- Στη συνέχεια θα γευματίσουμε όλοι το επιθυμούν σε εστιατόριο της περιοχής.
- **Περισσότερες πληροφορίες και έγκαιρες δηλώσεις συμμετοχής στην Πρόεδρο του Συλλόγου κα Ρένα Κανιτάκη, τηλ.6944223906 ή στην ταμία κα Μαρία Ντούζου, τηλ.6971899224 ή σε οποιοδήποτε μέλος του Δ.Σ.**

Εδώ Φουρνή...

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΜΕΡΕΣ ΣΤΗ ΦΟΥΡΝΗ

Με την προσέλευση πολύ κόσμου, ξενιτεμένων Φουρνιωτών, φίλων της Φουρνής και πολλών επισκεπτών, πέρασαν και φέτος οι καλοκαιρινές ημέρες στη Φουρνή. Έτσι για άλλη μια χρονιά η Φουρνή

Γράφει ο
ΝΙΚΟΣ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗΣ
Γεωπόνος

Επιτάφιος του Δεκαπενταύγουστο στο πάνω χωριό

Γιορτή Κεραπολίτισσας

βραδινές και νυκτερινές ώρες, προσφέροντας εξυπηρέτηση και ποιότητα στους πελάτες τους σε ένα ελκυστικό φουρνιώτικο περιβάλλον. Αναφέρουμε εδώ ότι πολύ μεγάλη και η προσέλευση της νεολαίας, η οποία ως είναι φυσικό έδινε περισσότερη ζωντάνια και κίνηση στο χωριό.

ζωντάνεψε αυτούς τους καλοκαιρινούς μήνες, με τους δρόμους και τα σοκάκια να είναι γεμάτα κόσμο με μεγάλη κινητικότητα. Επίσης στα μαγαζιά –ταβέρνες του χωριού η κίνηση ήταν πολύ μεγάλη, ιδίως τις

Πραγματοποιήθηκαν και φέτος ενδιαφέρουσες πολιτιστικές εκδηλώσεις, που διοργάνωσαν και πραγματοποίησαν οι δύο πολιτιστικοί Σύλλογοι του χωριού μας με την

☞ ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην 7η σελ.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΜΑΣ

Αγαπητοί Φουρνιώτες και Φίλοι της Φουρνής
Θυμηθήκατε να πληρώσετε τη συνδρομή σας;
ΤΗΝ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ!

Ζητάμε και πάλι τη βοήθειά σας, γιατί η εφημερίδα μας που φέρνει τα νέα του χωριού μας, τις ειδήσεις από τον τόπο μας και είναι ο συνδετικός κρίκος μεταξύ μας, κινδυνεύει να παύσει την έκδοσή της.

Ειδικά τώρα μετά την ΝΕΑ ΑΥΞΗΣΗ (ΣΧΕΔΟΝ ΔΙΠΛΑΣΙΑΣΜΟ) των ταχυδρομικών τελών, η κυκλοφορία των «Φουρνιώτικων Νέων» παράλληλα με την εν γένει λειτουργία του Συλλόγου μας, δυσκολεύει πάρα πολύ.

Η επίσια συνδρομή για την συνέχιση της έκδοσης και αποστολής της Εφημερίδας μας καθώς και για την πραγματοποίηση των πολιτιστικών εκδηλώσεων του Συλλόγου μας είναι απαραίτητη προϋπόθεση, διότι ο Σύλλογός μας δεν έχει άλλα έσοδα. Βέβαια πολλοί από εσάς προσφέρουν περισσότερα από 20 ευρώ για συνδρομή, και τους ευχαριστούμε ιδιαίτερα γι' αυτό, αλλά αυτό δεν είναι αρκετό για να καλύψει αυτούς που αμελούν την συνδρομή τους.

Όσοι καταθέτουν την συνδρομή τους στον λογαριασμό του Συλλόγου στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας αριθμός λογαριασμού IBAN: GR230110695000069570713029, στα ονόματα Ντούζου Μαρία και Κανιτάκη - Γιαννοπούλου Ειρήνη, παρακαλούνται να γράφουν στην κατάθεση το όνομά τους και στη συνέχεια να ενημερώνουν σχετικά την Ταμία μας κα Μαρία Τουτουδάκη-Ντούζου στο τηλ. 210 9345556.

Σας ευχαριστούμε θερμά εκ των προτέρων.
Το Δ.Σ. του Συλλόγου

Κοινωνική ζωή και κίνηση

ΓΑΜΟΣ-ΒΑΠΤΙΣΗ

• Ο Δημήτρης Σπανάκης και η Μαρίνα Τσαγκαράκη, κόρη του Κωστή Τσαγκαράκη και της Δέσποινας Πλατάκη, τέλεσαν τους γάμους τους στο Ηράκλειο. Μετά τον γάμο βάπτισαν και το κοριτσάκι τους και το ονόμασαν **Δέσποινα**.

Θερμά συγχαρητήρια. Να ζήσουν και να ευτυχίσουν και να χαίρονται το κοριτσάκι τους.

ΓΑΜΟΣ

• Ο Λευτέρης Σπιβαχτής και η Σοφία Αρχαύλη, εγγονή της Σοφίας Φουντουλάκη, τέλεσαν τους γάμους τους στον Άγιο Νικόλαο.

Θερμά συγχαρητήρια. Να ζήσουν και να ευτυχίσουν.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

• Ο Μιχάλης Γουβιανάκης, γιός της Φωτεινής Ζερβάκη, και η Στέλλα Χουστουλάκη απέκτησαν αγοράκι. Να τους ζήσει και καλή ανατροφή.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

• Ο Μανώλης Τσαγκαράκης, γιός του Γιάννη και της Ευαγγελίας Τσαγκαράκη, και η σύζυγός του βάπτισαν το κοριτσάκι τους στη Σητεία και το ονόμασαν **Κατερίνα**.

• Ο Ιερέας του χωριού μας πατήρ **Ιωάννης Ριέρα** και η σύζυγός του **Ζηνοβία Χατζάκη**, βάπτισαν το κοριτσάκι τους στη Φουρνή και το ονόμασαν **Αιμιλιανή**.

Οι νεοφώτιστες να είναι γερές και τυχερές και να τις χαίρονται οι γονείς τους και οι παππουδογιαγιάδες τους.

ΠΕΝΟΗ

• Ο **Νικόλαος Παπαστεφανάκης**, δικηγόρος, ιδρυτικό μέλος του Συλλόγου μας και γραμματέας στο πρώτο Δ.Σ., απεβίωσε στην Αθήνα. Η πολιτική κηδεία του και η ταφή του έγιναν στο Α' Κοιμητήριο Αθηνών την 1η Αυγούστου 2023.

Θερμά συλλυπητήρια στην οικογένειά του.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΦΟΥΡΝΙΩΤΩΝ

• Η **Ιωάννα Γεωργίου**, κόρη της Χρυσούλας Αγγελάκη και εγγονή του Ηλία και της Ιωάννας Αγγελάκη, εισήχθη στη σχολή Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

• Ο **Γιάννης Λαβδάκης**, γιός του Μανώλη Λαβδάκη και εγγονός της Μαρίκας Χειράκη, πέτυχε στην πρώτη επιλογή του στο τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

• Η **Ιωάννα Λαβδάκη**, κόρη του Δημήτρη Λαβδάκη και εγγονή της Μαρίκας Χειράκη, πέτυχε τρίτη στο τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Θερμά συγχαρητήρια, καλές σπουδές και εις ανώτερα.

• Η **Μαρία Δεμέτζου**, κόρη του Κώστα και της Βούλας, πήρε το πτυχίο της από την Φαρμακευτική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Η Μαρία είναι επίσης πτυχιούχος Χημείας από το Χημικό τμήμα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Της ευχόμαστε υγεία, πρόοδο και πάντα επιτυχίες.

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

ΣΤΟΝ ΝΙΚΟ ΠΑΠΑΣΤΕΦΑΝΑΚΗ

(Επικήδειος που εκφωνήθηκε στην πολιτική του κηδεία στο Α' Κοιμητήριο Αθηνών την 1η Αυγούστου 2023)

Αγαπητέ μας συγχωριανέ Νίκο,

Στην είδηση του στερνού σου ταξιδιού συγκλονιστήκαμε και λυπηθήκαμε βαθιά.

Αγαπητέ μας Νίκο, στη ζωή σου ξεχώρισες για την προσφορά σου στην κοινωνία, για την προσφορά σου στην οικογένεια σου, για την ευγένεια και την οξυδερκεία σου, για την ειλικρίνεια του χαρακτήρα σου, για την εργατικότητα σου. Ήσουν ένας ξεχωριστός άνθρωπος και επιστήμονας και η απώλειά σου είναι δυσαναπλήρωτη.

Ο Νίκος Παπαστεφανάκης γεννήθηκε το 1936, μητέρα του ήταν η Φουρνιώτισσα Ευτυχία Χρονάκη, και πατέρας του ήταν ο Μανώλης Ν. Παπαστεφανάκης, καθηγητής σωματικής αγωγής, από τον Βρουχά. Τον έχασε όταν ήταν μικρό παιδάκι, ήταν από τους πρώτους που σκοτώθηκαν στο Αλβανικό μέτωπο, με ό,τι αυτό σημαίνει τις δύσκολες πολεμικές και μεταπολεμικές εποχές. Τα παιδικά και εφηβικά του χρόνια τα έζησε στη Φουρνή και αφού τελείωσε τις γυμνασιακές του σπουδές μπήκε ταυτόχρονα με εξετάσεις στις Νομικές Σχολές των Πανεπιστημίων Θεσσαλονίκης και Αθηνών το 1954. Φοίτησε για λίγο στην πρώτη και τελείωσε τη δεύτερη.

Μετά την αποφοίτησή του από τη Νομική Σχολή το 1958 γράφτηκε ασκούμενος δικηγόρος στην Αθήνα με δασκάλους σπουδασίους ποινικολόγους οι οποίοι του δίδαξαν, πλην των άλλων, την αξία της ανθρωπιάς στη νομική επιστήμη και στην άσκηση της δικηγορίας και συνέβαλαν στην πλατιά επιστημονική του γνώση.

Ακολούθως εργάστηκε ως δικηγόρος στην Αθήνα είτε αυτοτελώς είτε σε συνεργασία με αξιόλογους συναδέλφους με μεγάλη επιτυχία και υπήρξε δάσκαλος πολλών ασκούμενων δικηγόρων, με αξιοσημείωτη μετέπειτα καριέρα, οι οποίοι μεταγενεστέρως όταν τον έβλεπαν, τον χαιρετούσαν με σεβασμό, αγάπη και ευγνωμοσύνη. Μετά από σχεδόν 50 χρόνια δικηγορίας, συνταξιοδοτήθηκε και από το τέλος του 2011 ήταν επίτιμος δικηγόρος Αθηνών στον Άρειο Πάγο.

Από τις σπουδές του, τις διαδοχές του δικηγόρου Αλέξανδρου Φουντουλάκη εκ Φουρνής, ενός εκ των πρώτων δικηγόρων του νομού Λασιθίου, και του θείου του δικαστή Μιχάλη Χρονάκη, από τους ποινικολόγους όπου έκανε την άσκησή του, αλλά και από προσωπικές αγορές βιβλίων, απόκτησε μια σημαντική νομική και οικονομική βιβλιοθήκη την οποία δώρισε στη Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης στη μνήμη των γονέων και προπατόρων του και των θείων και δασκάλων του και για τυχόν χρήση από τους επιγενομένους του, όπως δηλώνει ο ίδιος σε επιστολή του. Θέλησε έτσι να δώσει κάτι πίσω στον τόπο του και στο πανεπιστήμιο όπου σπούδασαν τα παιδιά του.

Αείμηστε Νίκο, παντρεύτηκες την Μαρία Διαλυνά, μια Νεαπολίτισσα αρχόντισσα γεμάτη γλυκύτητα και καλοσύνη, που στάθηκε βράχος δίπλα σου ειδικά τα τελευταία δύσκολα χρόνια, και απέκτησες μαζί της δυο υπέροχα παιδιά, την Λήδα, ιστορικό, καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, και τον Μανώλη, φυσικό. Μαζί τα ανατρέψατε με αρχές και τα παραδώσατε επιστήμονες και χρηστούς στη κοινωνία. Ευτύχησες να γευθείς και να απολαύσεις αγάπη από τα εγγόνια που σου χάρισαν τα παιδιά σου, την Κατερίνα και το συνονόματό σου Νικόλαο.

Αγαπούσες πολύ το χωριό μας τη Φουρνή, όπου διατηρούσες σπίτι και πήγαινες συχνά, ειδικά τα τελευταία χρόνια, και πάντα έκανες ό,τι σου περνούσε από το χέρι για να εξυπηρετήσεις όποιον είχε την ανάγκη σου με τις νομικές σου συμβουλές και όχι μόνον.

Η αγάπη αυτή προς το χωριό σου σε ώθησε μαζί με άλλους συγχωριανούς μας να πρωτοστατήσεις στην ίδρυση του Συλλόγου Φουρνιωτών και Φίλων της Φουρνής Κρήτης, τον οποίο εκπροσωπώ ως Πρόεδρος του. Εσύ συνέταξες το Καταστατικό μας πριν από 47 χρόνια με τέτοιο όραμα και τέτοια διορατικότητα, που είναι πάντα επίκαιρο και διαβάζοντάς το κανείς σήμερα, είναι σαν να γράφτηκε χθες! Διετέλεσες Γραμματέας στο πρώτο Δ.Σ. του Συλλόγου μας και ήσουν πάντα παρών σε όλες τις εκδηλώσεις μας, αρωγός μας και νομικός μας σύμβουλος. Σε αναγνώριση αυτής της πολυετούς και πολύπλευρης προσφοράς σου, τον Αύγουστο του 2016, κατόπιν ομόφωνης απόφασης του Δ.Σ. σου απονεμίσαμε Τιμητική Πλακέτα

Αγαπητέ μας Νίκο, σήμερα, όλοι εμείς που σε γνωρίσαμε, σε ευχαριστούμε που μας έδωσες αυτή την ευκαιρία, σε αποχαιρέταμε με πολύ πόνο και θλίψη, σου ευχόμαστε καλό ταξίδι και εις πείσμα του θανάτου θα σε θυμόμαστε για πάντα.

Εκφράζουμε όλοι τα θερμά μας συλλυπητήρια στη εξαίρετη και αξιοπρεπή σύντροφό σου Μαρία και στις οικογένειες των παιδιών σου Λήδας και Μανώλη. Να είναι καλά να σε θυμούνται, και να αισθάνονται τυχεροί που είχαν έναν τέτοιο ξεχωριστό άνθρωπο σαν σύζυγο, πατέρα και παππού.

Αιώνια σου η μνήμη, ας είναι ελαφρύ το χόμα που θα σε σκεπάσει.

Ρένα Κανιτάκη-Γιαννοπούλου,

Διπλ. Πολιτικός Μηχανικός

Πρόεδρος του Δ.Σ. του Συλλόγου Φουρνιωτών και Φίλων της Φουρνής Κρήτης.

Συνδρομές και προσφορές εις μνήμη (σε ευρώ)

Αγγελάκη Βασιλική	30
Αγγελάκη Μαρία	20
Αμαριωτάκη-Κόλλια Ιωάννα	20
Ανδριανάκη - Φαλκώνη Βαρβάρα	30
Ανδριανάκη Αικατερίνη του Εμμανουήλ	50
Ανώνυμος	30
Βασιλάκη Μαρία	50
Βουκουκλάρη Κατερίνα εις μνήμη του συζύγου της Γεωργίου	50
Βουκουκλάρη-Μουτσοπούλου Όλγα εις μνήμη του εξαδέλφου της Νικολάου Παπαστεφανάκη	50
Γιαπτζάκη-Χαβάκη Μαρία και Χαβάκης Γεώργιος	50
Γωνιωτάκης Σπύρος και Καίτη στη μνήμη του εξαδέλφου τους Στέλιου Γωνιωτάκη, Προέδρου Εφετών	50
Γωνιωτάκης Σπύρος και Καίτη στη μνήμη των γονέων τους και του αδελφού τους Γιώργου	50
Δεμέτζος Κων/νος του Νικ.	50
Ζερβάκη-Γουβιανάκη Φωτεινή	30
Ζερβάκη-Εμμανουηλίδου Κωνσταντίνα	20
Ζερβάκη-Ορφανού Βασιλεία εις μνήμη Ν. Παπαστεφανάκη	50
Ζερβάκη-Ορφανού Βασιλεία συνδρομή	50
Ζερβάκη-Παπαθεοδώρου Ιωάννα	20
Ζερβάκη-Σουλτάνη Μαρία	20
Καλογερόπουλος Χρήστος	20
Καντάκη Αργυρώ	20
Καντάκη Ελισάβετ εις μνήμη της μητέρας της Πρεσβυτέρας Μαρίας Καντάκη	100
Καντάκη-Γιαννοπούλου Ρένα εις μνήμη Ν. Παπαστεφανάκη	30
Καφετζάκη Φιφή εις μνήμη του συζύγου της Γεωργίου	100
Καφετζάκη-Μανδαλάκη Μαρίνα εις μνήμη της θείας της Δανάης Φουντουλάκη	50
Λουκάκη Γεωργία	25
Μανουσάκη Μαρία	20
Μαράνος Νίκος και Κατερίνα	20
Μπουραντάς Εμμανουήλ	20
Μπουραντάς Νίκος και Μαγδαληνή	20
Παυλάκη Αθανασία	30
Παυλάκης Δημήτριος	100
Περράκης Γεώργιος	20
Πλευρίδης Εμμανουήλ	50
Πρατσινάκη Ελληνίκη-Μαρία	20
Πρατσινάκη Ισμήνη	20
Ριέρα πατήρ Ιωάννης	20
Τζαμαλή-Κοκολάκη Χαρίκλεια και Δημήτριος στη μνήμη των γονέων τους Εμμανουήλ και Ελένης Κοκολάκη και των παππούδων τους Δημητρίου και Χαρίκλειας Κοκολάκη	100
Φαλκώνης Γεώργιος	20
Φανουριάκης Χαράλαμπος	50
Φουντουλάκη-Νικολαΐδου Ευαγγελία	20
Φουντουλάκης Νικόλαος	20
Χατζηδάκης Ιωάννης	45
Χειράκη Ιωάννα και Μαρία	20

Ευχαριστούμε θερμά τους συμπατριώτες μας και τους φίλους της Φουρνής.

ΦΟΥΡΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Ενημερωτικό Δελτίο
Συλλόγου Φουρνιωτών
και Φίλων της Φουρνής Κρήτης
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ:

Ο Σύλλογος Φουρνιωτών
και Φίλων της Φουρνής Κρήτης
ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

Η Πρόεδρος του Συλλόγου

ΡΕΝΑ ΚΑΝΙΤΑΚΗ -

ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ιπποκράτους 164β - 114 71 Αθήνα

Αριθ. φύλλου 123

Εκδίδεται στην Αθήνα

από Συντακτική Επιτροπή

Για επιστολές, εμβάσματα, πληροφορίες

κα **Κανιτάκη-Γιαννοπούλου Ρένα**

Ιπποκράτους 164B Αθήνα

Τηλ. 210-6431251

e-mail : ikanitakis@gmail.com

ISSN: 1109 - 3668

Για συνδρομές: Εθνική Τράπεζα

της Ελλάδος

IBAN: GR230110695000069570713029

στα ονόματα: **Ντούζου Μαρία,**

Γιαννοπούλου Ειρήνη

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:

Πρόεδρος: Ρένα Κανιτάκη-Γιαννοπούλου

Αντιπρόεδρος: Κων/νος Δεμέτζος

Γεν. Γραμμ.: Εμμανουήλ Βελονάκης

Ταμίας: Μαρία Τουτουδάκη-Ντούζου

Μέλος: Γεωργία Κανιτάκη-Παπουτσάκη

Αναπληρωματικά μέλη:

Δημήτρης Χατζηδάκης

Βαρβάρα Φαλκώνη-Ανδριανάκη

Αντώνης Κωστόπουλος-Κανιτάκης

Παραγωγή - εκτύπωση:

Τυπογραφείο **Κων/νου Νικαΐτα Καράλη**

Παργασού 2 Αθήνα. Τηλ.: 210 5233965

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η

αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, η κατά παράφραση η διασκευή

απόδοση του περιεχομένου της Εφημερίδας με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό,

ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και

κανόνες Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

Το πέρασμα του κορωνοϊού από την Ευρώπη

Πρόσφατα η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) δημοσιοποίησε τα, έστω και προσωρινά, στοιχεία για τους θανάτους κατά το 2022 στην Ευρώπη. Για 35 χώρες, για τις οποίες υπάρχουν πλήρη στοιχεία (27 της Ε.Ε., Αλβανία, Β. Μακεδονία, Ελβετία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν, Μαυροβούνιο, Νορβηγία και Σερβία), είναι εφικτή η εκτίμηση της υπερβάλλουσας θνησιμότητας (Υ.Θ.), δηλαδή της υψηλότερης θνησιμότητας κατά τα έτη της, «σημαδεμένης» από την πανδημία του κορωνοϊού, περιόδου 2020-22 συγκριτικά με τον μέσον όρο της περιόδου 2017-19. Συνολικά, στις 35 χώρες, η Υ.Θ., κατά τα έτη 2020, 2021 και 2022 ήταν 11%, 14% και 10%, αντιστοίχως και βασίμως μπορεί να αποδοθεί στην πανδημία. Για λόγους συγκρισιμότητας, τα αντίστοιχα ποσοστά στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής ήταν 19%, 22% και 15%, χοντρικά, κατά 50%-70% υψηλότερα από της Ευρώπης.

Αν και η εκ των υστέρων διαθεσιμότητα των στοιχείων δεν μπορεί να αξιοποιηθεί για άμεσες ενέργειες, όπως τα στοιχεία θανάτων από τον ιό που ανακοινώνονταν ημερησίως από τις εθνικές υπηρεσίες, εντούτοις η Υ.Θ. αποτελεί μια αντικειμενικότερη παράμετρο για την εκτίμηση της δράσης του ιού. Ενδεχόμενες (σημαντικές) αποκλίσεις ανάμεσα στα τότε εθνικά στοιχεία θανάτων από τον ιό και στην Υ.Θ. οφείλονται στην υποεκτίμηση ή στην υπερεκτίμηση του πλήθους θανάτων από τον ιό.

Συνολικά για την περίοδο 2020-22, καταγράφηκαν οι μεγαλύτερες ποσοστιαίες Υ.Θ. (ας τις χαρακτηρίσουμε ως

Γράφει ο
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΑΤΖΗΛΑΚΗΣ

Δρ χημικός μηχανικός
(e-mail: dhadjidakis@yahoo.com)

«χειρότερες επιδόσεις») στις Β. Μακεδονία, Αλβανία και Βουλγαρία (περί το 25%), ενώ οι μικρότερες (ας τις χαρακτηρίσουμε ως «καλύτερες επιδόσεις») στις Δανία, Λουξεμβούργο και Σουηδία (περί το 5%). Η χώρα μας κατέγραψε τη 16η χειρότερη (12η χειρότερη μεταξύ των χωρών της Ε.Ε.), δηλαδή λίγο ψηλότερα από τη μέση.

Αξιοσημείωτη είναι η σημαντική μεταβολή της επίδοσης ορισμένων χωρών στα επί μέρους έτη.

Το 2020 τις χειρότερες επιδόσεις κατέγραψαν οι Β. Μακεδονία, Αλβανία και Λιχτενστάιν (περί το 25%), το 2021 οι Β. Μακεδονία, Μαυροβούνιο και Αλβανία (περί το 40%) και το 2022 οι Κύπρος, Ισλανδία και Φινλανδία (περί το 19%). Τα αντίστοιχα έτη, η χώρα μας κατέγραψε μια διαρκώς επιδεινούμενη επίδοση (27η, 16η και 6η χειρότερη επίδοση (21η, 12η και 5η χειρότερη μεταξύ των χωρών της Ε.Ε.)) απόδειξη της «χαλαρότητας» που επέδειξε από το 2021 και σε αντίθεση με άλλες χώρες, όπως οι Ισπανία, Βέλγιο, Ιταλία και Ολλανδία, με εμφανές πρόβλημα το 2020, που παρουσίασαν βελτίωση το 2021, ενώ το 2022, που γενικώς οι θάνατοι παρουσίασαν μείωση, κάποιες συνέχισαν τη βελτίωση και κάποιες «χαλάρωσαν».

Ενώ στις Βέλγιο, Λουξεμβούργο, Ουγγαρία, Σουηδία και Λιχτενστάιν οι δηλωθέντες θάνατοι από τον ιό υπερέβησαν την Υ.Θ. (κατά 30%, συνολικά για τις 5 χώρες), στις υπόλοιπες 30 χώρες, όπως και στις ΗΠΑ, συνολικά, αποδόθηκαν κατά περίπου 30% λιγότεροι θάνατοι στον ιό από τους προκύψαντες με βάση την Υ.Θ., με ό,τι αυτό σήμαινε για τη διασπορά του ιού (κατά 60%-80% στις Ισλανδία, Σερβία και Αλβανία). Μεταξύ των 30 χωρών, η χώρα μας κατέγραψε μια σχετικά καλή επίδοση, το 10ο μικρότερο ποσοστό απόκλισης (-23%): οι δηλούμενοι θάνατοι δεν απείχαν κατά πολύ από αυτούς με βάση τα στοιχεία της Υ.Θ.

Τα κύρια συμπεράσματα από την επεξεργασία των στοιχείων για τις 35 χώρες είναι τα ακόλουθα:

1. Συνολικά, οι χειρότερες επιδόσεις κατεγράφησαν, κυρίως, σε βαλκανικές χώρες.

2. Οι θάνατοι από τη δράση του κορωνοϊού, τελικά, ήταν κατά περίπου 30% περισσότεροι από αυτούς που ανακοινώνονταν, με το ποσοστό σε ορισμένες χώρες να ξεπερνά το 50%.

3. Η χώρα μας επέδειξε ζήλο και πειθαρχία στην αρχή (2020), αλλά χαλάρωσε νωρίς, το 2021, τη χρονιά της κορύφωσης της δράσης του ιού. Μπορούσε να τα πάει πολύ καλύτερα. Αυτό θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τον επερχόμενο χειμώνα τόσο από την πλευρά της πολιτείας, όσο και του κοινού. Απαιτείται αυξημένη προσοχή και όχι συνέχιση της «χαλαρότητας».

ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΦΟΥΡΝΙΩΤΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΦΟΥΡΝΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Στις 13-8-2023 πραγματοποιήθηκε στο χώρο του σχολείου της Φουρνής η ΓΣ του Συλλόγου μας η οποία είχε ως θέματα:

1. Τον οικονομικό απολογισμό και την παρουσίαση στα μέλη της Γ.Σ. των πεπραγμένων του απερχόμενου Δ.Σ. του Συλλόγου το οποίο συμπλήρωσε την εκ του καταστατικού προβλεπόμενη διετή θητεία.

2. Την εκλογή νέου Δ.Σ.

Η Γ.Σ. πραγματοποιήθηκε ανεξαρτίτως απαρτίας (προηγούμενη Γ.Σ. στις 6-8-2023 δεν είχε την από του καταστατικού προβλεπόμενη απαρτία των μελών του Συλλόγου). Δυστυχώς η συμμετοχή των μελών του Συλλόγου στη Συνέλευση ήταν ελάχιστη και αυτό πρέπει να μας προβληματίσει όλους.

Μετά την ανάγνωση των πεπραγμένων της διετίας από την Πρόεδρο του απερχόμενου Δ.Σ., η Πρόεδρος, εκπροσωπούσα την Ταμία κα Μαρία Τουτουδάκη-Ντούζου η οποία για λόγους ανωτέρας βίας δεν παρευρίσκειτο στην Γ.Σ., παρουσίασε αναλυτικά τα οικονομικά δεδομένα του συλλόγου.

Τα οικονομικά μας φαίνεται ότι να μην ποσοτικά είναι σε ικανοποιητικό επίπεδο, θα πρέπει να αναφέρουμε όμως ότι τα δυο τελευταία χρόνια το υπόλοιπο του ταμείου στο τέλος του έτους βαίνει ελαττούμενο. Εδώ τονίστηκε ότι όλες οι εκδηλώσεις του Συλλόγου δημιουργούν έξοδα (κόστος ξεναγήσεων, κόστος κεντρικής θερινής εκδήλωσης, αρτοκλασίες κλπ). Επίσης τα έξοδα έκδοσης και αποστολής της εφημερίδας μας είναι σημαντικό και ανελαστικό ποσό. Το μοναδικό έσοδο του Συλλόγου είναι οι συνδρομές των μελών. Γι' αυτό παρακαλούνται θερμά τα μέλη μας να μην αμελούν τη συνδρομή τους. Ο οικονομικός απολογισμός έγινε ομόφωνα αποδεκτός και το Δ.Σ. απηλλάγη των ευθυνών του.

Στη συνέχεια η Πρόεδρος κα Ρένα Καντάκη ευχαρίστησε τα μέλη του απερχόμενου Δ.Σ. και ξεκίνησε η εκλογική διαδικασία. Ομόφωνα, αποφασίστηκε η παραμονή ως έχει των μελών του απερχόμενου Δ.Σ. και την επόμενη διετία 2023-2025.

Εξελεγκτική επιτροπή εξελέγησαν οι Γρηγόρης Παπουτσάκης, Μανώλης Μπουραντάς και Γιάννης Δεμέτζος.

Στη συνέχεια έγιναν τοποθετήσεις από μέλη του Συλλόγου και διεξήχθη μια γόνιμη συζήτηση. Ευχή όλων μας είναι τον Σύλλογό μας να τον αγαλιάσουν πιο πολύ τα μέλη μας με την παρουσία τους και την ενεργό συμμετοχή τους και προσφορά τους και κυρίως οι νεώτεροι που αποτελούν και το μέλλον μας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΜΕ ΑΡΤΟΚΛΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Ο Σύλλογός μας και φέτος τέλεσε εσπερινό με αρτοκλασία στην εκκλησία της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στο Πάνω Χωριό Φουρνής στις 10 Αυγούστου 2023. Η αθρόα παρουσία των συγχωριανών μας, μας χαροποίησε ιδιαίτερω.

Τον εσπερινό τέλεσε ο εφημέριος του χωριού μας, παπα-Ιωάννης Ριέρα και οι αιδεσιμώτατοι ιερείς Μανώλης Ανδριαννάκης και Νικόλαος Βουκκλάρης.

Στο τέλος του εσπερινού στους παρευρισκόμενους προσφέρθηκαν γλυκά και αναψυκτικά. Και του χρόνου με υγεία.

Ρένα Καντάκη

Γιάννη Μαρκόπουλου: «Ζαβαρακατρανέμια» Τι σημαίνουν οι στίχοι;

Γράφει ο
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΑΤΖΗΛΑΚΗΣ
Δρ χημικός μηχανικός

Μία από τις γνωστότερες επιτυχίες του σπουδαίου συνθέτη Γιάννη Μαρκόπουλου (Ηρακλειώτης, με παιδικά χρόνια στην Ιεράπετρα) που εγκατέλειψε τα εγκόσμια στις 10 Ιουνίου, σε ηλικία 84 ετών ήταν το τραγούδι «Ζαβαρακατρανέμια». Ας θυμηθούμε τα λόγια του:

Ζαβαρακατρανέμια ζαβαρακατρανέμια

Αλληλουτία αλληλουτία

Ζαβαρακατρανέμια, ίλεως, ίλεως

Λάμα, λάμα, νάμα, νάμα, νέμια

Αλληλουτία αλληλουτία

Ίλεως, ίλεως, ίλεως

Ίλεως, ίλεως, νέμια

Ίλεως, ίλεως, ίλεως, ίλεως

Λάμα, λάμα, νάμα, νάμα, νέμια

Αλληλουτία αλληλουτία.

Το τραγούδι έγινε μεγάλη επιτυχία, έστω κι αν οι στίχοι του φαντάζουν ακαταλαβίστικοι. Τους είχε γράψει ο ίδιος ο συνθέτης και τραγουδήθηκαν πρώτη φορά από τον «Αρχάγγελο της Κρήτης» Νίκο Ξυλούρη, το 1968, στον δίσκο «Επιχειρήσεις Απόλλων».

Σε πάρα πολλά γνωστά τραγούδια οι στίχοι αποτελούν, είτε νοηματικά, είτε γραμματικά, μυστήριο για τον πολύ κόσμο. Όλα σχεδόν τα λόγια του συγκεκριμένου τραγουδιού είναι σαν να προέρχονται από άλλη γλώσσα. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο κάθε τραγουδοποιός της εποχής εκείνης -στα χρόνια της δικτατορίας- δεν μπορούσε ούτε να εκφράζεται ελεύθερα, ούτε και να βάζει «επαναστατικά λόγια» μέσα σε ένα τραγούδι. Η μόνη λύση για να μεταφέρει, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, το μήνυμά που ήθελε ήταν οι συνθηματικοί στίχοι. Πρόκειται, λοιπόν, για ένα τραγούδι με καθαρά αντιδικτατορικό περιεχόμενο, το οποίο πέρασε στο κοινό μέσω των ακατανόητων στίχων του.

Η λέξη-στίχος «Ζαβαρακατρανέμια», ουσιαστικά «Ζάβαρα κάτρα νέμια», θα μπορούσε να εκληφθεί ως «Λάβαρα μαύρα ανέμισαν», ενώ το «ίλεως, ίλεως» ως «Έλεος, έλεος» και το «Λάμα, λάμα, νάμα, νάμα, νέμια» ως «Το μαχαίρι, το μαχαίρι, μανά, μανά ανέμισαν».

Σε συνέντευξή του στον Λευτέρη Παπαδόπουλο (ΕΤ1), ο ίδιος ανέφερε ότι χρησιμοποίησε τις λέξεις «ζάβαρα» αντί για λάβαρα, «κάτρα» αντί για μαύρα, «νέμια» αντί για ανέμισαν. Στην συζήτηση είχε αποκαλύψει χαρακτηριστικά: «Όταν έγραφα το Ζαβαρακατρανέμια μέσα στη δεκαετία του '60, γύρω στο '66, ήταν ένα από τα μέρη μιας μουσικής τελετής που λέγεται «Ίδου ο Νυμφίος έρχεται», το οποίο διατηρώ ακόμη ανέκδοτο. Κι έμεινε αυτό το τραγούδι, που περιέχει πάρα πολλές σημαντικές λέξεις, καθαρά ελληνικές. Ας το εξηγήσω, για πρώτη φορά γίνεται σε αυτήν την εκπομπή, δεν το έχω ξαναπεί. Το «αλληλουτία» δεν είναι η εβραϊκή λέξη, είναι η «αλληλουχία» κι έφυγε το χι. Αλληλουχία (σημ. ΔΧ: διαδοχή ομοειδών στοιχείων συνδεδεμένων μεταξύ τους με κάποια σχέση), τόσο απλό. Το «ίλεως» είναι το «ίλεως (σημ. ΔΧ: σπλαχνικός)», «ζάβαρα» είναι, όπως καμιά φορά λέμε στην Κρήτη «Μα το Ζα», τον Δία. Είναι μία εικόνα, όχι ακριβώς του Δία, αλλά μία εικόνα μέσα από τη ζωή του. Το ζήτη παίζει τεράστιο ρόλο και είναι μία λέξη πάρα πολύ και βαθιά και αρχαία που έχουν χρησιμοποιήσει πολλές φορές σε θέματα εμπόλεμης κατάστασης. «Λάμα» είναι η κόψη του μαχαίριου, το «νάμα» είναι βάπτισμα, «νέμια» η ησυχία, αλλά όλες αυτές οι λέξεις μαζί ήταν μία έντονη διαμαρτυρία. Και αυτό το θέμα είναι πάλι ποίηση, αλλά έχει μία έντονη διαμαρτυρία».

Πηγές

<https://www.newsbeast.gr/greece/arthro/9752131/giannis-markopoulos-zavarakatranemia-ti-simainoun-oi-stichoi-stin-megali-epitychia-tou-spoudaiou-syntheti>

https://www.alfavita.gr/koinonia/177883_ti-simainoun-oi-stihoi-sto-tragoydi-zavarakatranemia

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ, όσοι επιθυμούν να αναγγέλλουν κοινωνικά γεγονότα στα «Φουρνιώτικα Νέα» ν' απευθύνονται στην Πρόεδρο του Συλλόγου μας, και προκειμένου για τους κατοίκους του χωριού και τους διαμένοντες εν γένει στην Κρήτη, στο μέλος του Δ.Σ. κα Βαρβάρα Φαλκώνα - Ανδριαννάκη (τηλ. 6971 756657) ή στον κ. Νίκο Φουτουλάκη (τηλ.: 28410 23243).

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΑΥΤΟΥΣΤΟΣ 2023 ΣΤΗ ΦΟΥΡΝΗ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 1η σελ.

Στον χαιρετισμό της ανέφερε μεταξύ άλλων τα εξής

«.....»

Στην αποψινή μας εκδήλωση θα μιλήσουμε για το χαρούπι, την ταπεινή αυτή λουδιανή σοκολάτα των παιδικών μας χρόνων.

Η χαρουπιά είναι ένα δέντρο που έχει τις ρίζες του πολύ βαθιά στο χρόνο. Οι μαρτυρίες που διαθέτουμε, μας αποδεικνύουν την ευρεία διάδοση του χαρουπιού ήδη από την αρχαιότητα, αλλά και τις πολλές διαφορετικές χρήσεις του. Η χαρουπιά προέρχεται από την Ανατολή. Συγκεκριμένα, πατρίδα της είναι η Συρία. Αυτοφύεται όμως και καλλιεργείται στις χώρες της Μέσης Ανατολής και σε όσες περιβάλλουν τη Μεσόγειο, δηλαδή στην Ελλάδα, Μ. Ασία, Β. Αφρική, Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Κύπρο.

Η χαρουπιά ήταν γνωστή στους αρχαίους Έλληνες οι οποίοι την καλλιεργούσαν για τους καρπούς της ως τροφή για ανθρώπους και ζώα.

Υπάρχουν στοιχεία ότι οι αρχαίοι Αιγύπτιοι χρησιμοποιούσαν το χαρούπι. Λοβοί αλλά και σπόροι χαρουπιού έχουν βρεθεί σε Αιγυπτιακούς Τάφους, ενώ ακόμα και σήμερα στην Αίγυπτο τρώνε τον αποξηραμένο λοβό ως σνακ και φτιάχνουν με ζύμωση ένα ιδιαίτερο αλκοολούχο ποτό. Επίσης οι Ρωμαίοι έτρωγαν τις φλούδες του χαρουπιού για τη φυσική γλυκύτητά τους όταν ήταν ακόμα πράσινες και φρέσκιες. Οι Εβραίοι και οι Μουσουλμάνοι μέχρι σήμερα καταναλώνουν χαρουπιά κατά τη διάρκεια της γιορτής «Του Μπισβάτ», ή στην περίοδο του Ραμαζανίου αντίστοιχα. Οι Άραβες τα θεωρούσαν εξαιρετικά μαλακτικά για τις θωρακικές λοιμώξεις και τα συνιστούσαν σε ασθενείς με χρόνια βρογχίτιδα.

Σύμφωνα με τη Βίβλο, ο Ιωάννης ο Βαπτιστής τρεφόταν με χαρουπιά όσο παρέμεινε στην έρημο. Γι' αυτό αργότερα, οι Ευρωπαίοι αποκάλεσαν τη χαρουπιά αρτοφόρο δέντρο ή «αρτόδενδρο του Αγίου Ιωάννη».

Το χαρούπι έπαιξε καθοριστικό ρόλο σε διάφορους πολέμους στην ιστορία καθώς αφενός είναι πλούσιο σε θρεπτικά συστατικά και αφετέρου βρισκόταν σε αφθονία. Κατά τον Ισπανικό εμφύλιο (1936-1939) έσωσε πολλούς ανθρώπους από την αστία. Οι γηραιότεροι σήμερα στην Ελλάδα, θα θυμούνται την 'σοκολάτα της κατοχής' στους δύσκολους καιρούς του Β' Παγκοσμίου Πολέμου (1939-1945). Το χαρούπι χρησιμοποιήθηκε επίσης και ως υποκατάστατο βασικών αγαθών που βρίσκονταν τότε σε έλλειψη (καφές, αλεύρι).

Το χαρούπι λοιπόν, χαρακτηρίσε εποχές ανέχειας, φτώχειας και δυσκολιών. Οι τραυματικές εμπειρίες του πολέμου δημιούργησαν αναπόφευκτα δυσάρεστες αναμνήσεις σε όσους έτρωγαν το χαρούπι με μοναδική τροφή και επομένως ο καρπός περιφρονήθηκε. Επιπλέον ήταν ανέκαθεν τροφή για οικόσιτα ζώα οπότε και δεν αποτελούσε περιζήτητη τροφή για τον άνθρωπο. Σήμερα όμως, μετά από πολλές εργαστηριακές έρευνες, αποδείχτηκε ότι δικαίως αποκαλείται ως «ο μαύρος χρυσός» της Κρήτης.

Το χαρούπι είναι πλούσιο κυρίως σε υδατάνθρακες (γλυκόζη και σακχαρόζη), ενώ έχει και υψηλή περιεκτικότητα σε πρωτεΐνη. Δεν περιέχει σχεδόν καθόλου λίπος, ενώ είναι πολύ πλούσιο σε φυτικές ίνες. Είναι πολύ εύπεπτο και δεν περιέχει γλουτένη, γεγονός που το καθιστά κατάλληλο για κατανάλωση και από άτομα που πάσχουν από κοιλιοκάκη ή εμφανίζουν κάποιο βαθμό δυσανεξία στη γλουτένη.

Λόγω της υψηλής περιεκτικότητάς του σε ασβέστιο και μαγνήσιο μπορεί να χαρακτηριστεί ως το ιδανικό τρόφιμο για την πρόληψη της οστεοπόρωσης. Αλλά και σημαντικός αρωγός στη θεραπεία της. Παρότι πρόκειται για φυτικό προϊόν, η περιεκτικότητά του σε ασβέστιο είναι σχεδόν διπλάσια σε σχέση με αυτή του γάλακτος. Περιέχει επίσης βιταμίνη Α, βιταμίνες Β, χαλκό, μαγγάνιο, κάλιο, ψευδάργυρο και σελήνιο.

Βοηθά στην αιμοποίηση, καθώς είναι μια πολύ καλή πηγή φυτικού σιδήρου. Ανά 100 γρ. περιέχει περίπου ίδια ποσότητα σιδήρου με αυτή που περιέχεται στις φακές.

Περιέχει άφθονες φυτικές ίνες (κυρίως αδιάλυτες), που βοηθούν στην εύρυθμη λειτουργία του πεπτικού συστήματος και στην πρόληψη και αντιμετώπιση της δυσκοιλιότητας.

Βοηθά στην πρόληψη καρδιαγγειακών νοσημάτων αλλά και στην πρόληψη/ρύθμιση του σακχάρου. Οι ιδιότητες αυτές οφείλονται τόσο στην υψηλή περιεκτικότητά του σε φυτικές ίνες, όσο και στον χαμηλό του γλυκαιμικό δείκτη. Αυτό είναι και ένα από τα πιο σημαντικά οφέλη του χαρουπιού.

Έχει αντιοξειδωτικές ιδιότητες, δηλαδή βοηθά στην αντιμετώπιση των βλαβερών ελευθέρων ριζών οξυγόνου που φυσιολογικά σχηματίζονται στον οργανισμό μας. Έτσι, το χαρούπι δρα προστατευτικά τα κύτταρά μας από τη γήρανση αλλά και από την εμφάνιση διάφορων χρόνιων νοσημάτων, όπως είναι ο καρκίνος, οι καρδιοπάθειες κ.α.

Βοηθά στη μείωση της «κακής» LDL χοληστερόλης, λόγω της υψηλής περιεκτικότητάς του σε τανίνες. Πρόκειται για πολυφαινολικές ενώσεις που συμβάλλουν σημαντικά στη μείωση της LDL χοληστερόλης αλλά και στη συνολική βελτίωση του λιπιδαιμικού προφίλ.

Έχει αντιπηκτικές και αντιδιαρροϊκές ιδιότητες. Έχει δείξει ότι η κατανάλωση προϊόντων χαρουπιού μπορεί να μειώσει αποτελεσματικά τα συμπτώματα της οξείας διάρροιας.

Το εκχύλισμα χαρουπιού βρίσκεται σε πολλά προϊόντα περιποίησης του δέρματος και φάρμακα. Χρησιμοποιείται κυρίως στα καλλυντικά.

Το πάνελ των παρουσιαστών

Πολλές εταιρείες χρησιμοποιούν εκχύλισμα χαρουπιού για να ενισχύσουν την υφή διαφόρων τροφίμων. Μπορείτε επίσης να το βρείτε σε πολλά επεξεργασμένα τρόφιμα, όπως αρτοσκευάσματα, σαλτσες σαλάτας και προϊόντα κρέατος.

Αλλά νομίζω ότι είπα πολλά και πρέπει τώρα να αφήσω τους ειδικούς να σας αναλύσουν την πολιτιστική αξία, τα οφέλη και τις χρήσεις του χαρουπιού.

.....

Με την ευκαιρία της αποψινής εκδήλωσης θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω:

όλα τα Μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου μας για την ακούραστη προσφορά τους και στην συμβολή τους στην επιτυχία των εκδηλώσεων του Συλλόγου όλη την διάρκεια του χρόνου. Οι οποίες εκδηλώσεις είναι και πολυάριθμες, περίπου μια ανά ένα μήνα, και ποιοτικές, επισκέψεις με ξενάγηση, προσφορά του Συλλόγου, σε εκθέσεις, μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους και παρακολούθησεις αξιόλογων θεατρικών παραστάσεων. Επί πλέον εκδίδουμε την οκτασέλιδη τριμηνιαία εφημερίδα τα Φουρνιώτικα Νέα, που τελευταία έγινε και έγχρωμη, την οποία αποστέλλουμε σε όλα τα μέλη μας και η οποία περιλαμβάνει όλα τα τοπικά νέα και άρθρα γενικότερου ενδιαφέροντος. Γι' αυτό, καλούμε όλα τα μέλη μας να είναι αρωγοί στην προσπάθειά μας, συμμετέχοντας ενεργά στις εκδηλώσεις μας και αποστέλλοντας άρθρα για την εφημερίδα μας.

Επίσης ευχαριστώ την Πρόεδρο της Τοπικής Κοινότητας Φουρνής και Άννα Τσαγκαράκη για την προσφορά της στη Φουρνή, και τον Πολιτιστικό Αθλητικό Οργανισμό Δήμου Αγίου Νικολάου για την ένταξη της εκδήλωσής μας στο πρόγραμμά του και την προβολή της εκδήλωσης.

Και φυσικά ευχαριστώ θερμά όλους εσάς για την παρουσία σας απόψε εδώ.....»

Κατόπιν, η Πρόεδρος έδωσε τον λόγο στον Αντιπρόεδρο του Συλλόγου μας καθηγητή Κωνσταντίνο Δεμέτζο, ο οποίος χαιρέτησε με τη σειρά του το κοινό, και παρουσίασε τους εισηγητές της εκδήλωσης.

Ο Μανούσος Πεδιαδίτης, παρουσίασε με εύληπτο τρόπο τα φυσικά προϊόντα που περιέχονται στο χαρούπι και ωφελούν την ανθρώπινη υγεία και ευζωία. Ο ομιλητής έδειξε ότι αντιοξειδωτικές ουσίες, βιταμίνες, σάκχαρα και ίνες αλλά και σημαντικές ακόμα ουσίες που περιέχονται στον σπόρο του χαρουπιού, αποτελούν τα πολύτιμα συστατικά του «μαύρου χρυσού» όπως αποκάλεσε το τοπικό μας προϊόν, το χαρούπι.

Η σύντομη αναφορά του στην ιστορική διαδρομή του χαρουπιού, έδωσε στους ακροατές την δυνατότητα να κατανοήσουν τις βαθιές διαχρονικές του ρίζες στην διατροφή, αλλά και τις χρήσεις του ως προϊόν σίτισης των ζώων. Σημαντική αναφορά έγινε στην χρήση του ως μετρικό σύστημα του χρυσού, γνωστή ως "κεράτιο" ή "κεράτι". Όπως ανέφερε ο ομιλητής, οι σπόροι του χαρουπιού χρησιμοποιούνταν ως μονάδα μέτρησης για τον χρυσό και έχουν συγκεκριμένο βάρος που κυμαίνεται μεταξύ περίπου 189 και 205 χιλιοστών του γραμμαρίου.

Ειδικά για το κόμμι του χαρουπιού, οι λειτουργικές του ιδιότητες, όπως σταθεροποιητής προϊόντων διατροφής, παράγοντας αποστείρωσης, διογκωτικός παράγοντας, αναστολέας κρυστάλλωσης σε προϊόντα όπως, το παγωτό, τα κατεψυγμένα τρόφιμα κλπ., έδειξαν τις σημαντικές ιδιότητες του κόμμι-ως του χαρουπιού. Τα ιχνοστοιχεία, σημαντικά βιολογικά για την λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού, περιέχονται στο χαρούπι και συμμετέχουν στην διατροφική του αξιολόγηση. Η ποσοτική και ποιοτική σύσταση των σημαντικών φυσικών προϊόντων που περιέχονται στο χαρούπι, σχετίζονται άμεσα με τον χρόνο συλλογής του αλλά και με την ποιότητα του χαρουπιού. Οι εφαρμογές του χαρουπιού είναι πολλές, όπως ανέφερε ο κ. Πεδιαδίτης, όπως στα τρόφιμα, στην διατροφή, στην υγεία, π.χ. στην οστεοπόρωση, στις γαστρεντερικές διαταραχές, στον διαβήτη και στα καρδιαγγειακά νοσήματα. Τέλος, τα συστατικά του χαρουπιού σχετίζονται και με την περιποίηση του δέρματος. Η γήρανση, η ενυδάτωση και η απαλότητα του δέρματος, είναι παράγοντες που σχετίζονται με την υγεία αλλά και ομορφιά του δέρματος. Ο κ. Πεδιαδίτης αναφέρθηκε επίσης και έδωσε έμφαση σε τελικά προϊόντα ομορφιάς από το χαρούπι που κυκλοφορούν στην αγορά και έδειξε την σημαντική του αξία σε όλους τους παραπάνω τομείς.

Η κα Κορίνα Μηλιάρη, αναφέρθηκε περισσότερο στην πολιτιστική κληρονομιά την οποία «μεταφέρει» διαχρονικά το χαρούπι, και στις προοπτικές ανάδειξης αυτής. Η πολιτιστική Εταιρεία Πανόρμου «Επιμενίδης» (ΑΜΚΕ), διαχειρίζεται τον χαρουπιόμυλο Πανόρμου ο οποίος έχει αναστηλωθεί και λειτουργεί ως χώρος τέχνης και πολιτισμού από το 2000, ενώ είναι το μοναδικό κρηνομένο 'βιομηχανικό μνημείο' της Κρήτης από το

Από την μικρή δεξίωση που παρηχθή στο τέλος της εκδήλωσης

Υπουργείο Πολιτισμού. Η χαρουπιά από την αρχαιότητα καλλιεργείται στην Μεσόγειο και η αξία της αναγνωρίστηκε από τους Έλληνες οι οποίοι έφεραν την καλλιέργειά της από την Μέση Ανατολή. Η ζωή των Κρητών, όπως τόνοιε η κα Μηλιάρη, είναι συνδεδεμένη με το χαρούπι, καθώς το χαρούπι έσωσε τον πληθυσμό της Κρήτης από τον λιμό, στον 2ο παγκόσμιο πόλεμο.

Το χαρούπι είναι επίσης στοιχείο της αγροδιατροφικής μας παράδοσης. Είναι πιθανόν να μην εντάχθηκε ποτέ στην αρχαία ελληνική και βυζαντινή διατροφή. Όμως, χρησιμοποιήθηκε ως ζωοτροφή, ως φαρμακευτικό προϊόν αλλά και ως τροφή στην οποία κατέφευγαν οι άνθρωποι στις περιπτώσεις ακραίας φτώχειας και λιμού.

Ο λόγος που αποκλείστηκε από το διαιτολόγιο εντοπιζόταν αφενός στο ειδικό βάρος που είχε αποδοθεί στα δημητριακά και στη σύνδεσή τους με τον πολιτισμό (δημητριακά και όσπρια συμβολίζουν τη γεωργία ενώ καρποί όπως τα χαρουπιά και τα βελανίδια συμβολίζουν το δάσος) και αφετέρου στο χρώμα και στην απουσία γλουτένης, δύο χαρακτηριστικά που δεν είχαν σχέση με τη σύνθετη τυπολογία που όριζε την αντιστοιχία ποιότητας προϊόντος και οικονομικής θέσης του καταναλωτή.

Η ομιλήτρια αναφέρθηκε και στην δημιουργία του φορέα «Το Χαρούπι της Κρήτης» που απαρτίζεται από καλλιεργητές χαρουπιάς, επιστήμονες, ακαδημαϊκούς, παραγωγούς, ερευνητές, ανθρώπους του πολιτισμού. Επίσης σημείωσε ότι το Τμήμα της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού έκανε δεκτή την πρόταση για την ένταξη της Αγροδιατροφικής Παράδοσης του χαρουπιού της Κρήτης στον εθνικό κατάλογο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Στόχος, όπως ανέφερε η ομιλήτρια, ήταν η ανάδειξη της αγροδιατροφικής παράδοσης της χαρουπιάς ως στοιχείο της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας και επίσης η καλλιέργεια της χαρουπιάς ως εναλλακτική επιλογή απέναντι στην παγκόσμια κλιματική κρίση. Τέλος, η κ. Μηλιάρη ανέφερε ότι στόχος είναι η ανάδειξη του χαρουπιού ως υπερτροφής και ως στοιχείο της κοινής πολιτισμικής ταυτότητας της Μεσογείου καθώς και η προσέλκυση επισκεπτών από όλο τον κόσμο και η μνήμη τους στην «κουλτούρα της χρήσης του χαρουπιού» με επίκεντρο τη γαστρονομία, δημιουργώντας νέες δυναμικές και προοπτικές.

Τέλος, ο Καθηγητής Κωνσταντίνος Δεμέτζος έκλεισε την εσπερίδα αναφέροντας ότι το κόμμι του χαρουπιού, έχει ακόμα μια σημαντική χρήση ως πρόσθετο τροφίμων, για παρασκευάσματα τροφής για βρέφη (< 16 εβδομάδων, 1,400 g / Kg) για ειδικούς ιατρικούς σκοπούς (SCF, 1994, 1999) (π.χ. γαστροεισοφαγική παλινδρόμηση, διάρροιες βρεφών). Η αξιολόγηση του από τη European Food Safety Authority (EFSA), που αφορά στην χρήση του, ήταν θετική, ενώ δεν υπάρχει ανησυχία για την ασφάλεια για τον γενικό πληθυσμό με βάση την έκθεση αξιολόγησης για τις αναφερόμενες χρήσεις του ως πρόσθετου τροφίμων (E 410). Τελειώνοντας, ο κ. Δεμέτζος ανέφερε ότι η εξέλιξη της τεχνολογίας και της επιστήμης, όπως η Τεχνητή Νοημοσύνη, και η Μηχανική Μάθηση, αποτελούν σύγχρονα εργαλεία που βελτιώνουν την ζωή μας. Η κοινωνική συνοχή και η κοινωνική αλληλεγγύη στηρίζεται στην συλλογική μνήμη που έχει αναφορές στην παράδοση και στον πολιτισμό. Την μνήμη αυτή έχουμε υποχρέωση να διατηρήσουμε και να μεταφέρουμε στις νέες γενιές.

Το χαρούπι αποτελεί προϊόν του τόπου μας και οι γενιές των παππούδων μας έζησαν από αυτό.

Η συμμετοχή του κοινού ήταν πολυπληθής, η προσοχή του εντυπωσιακή, η συζήτηση που ακολούθησε πολύ ενδιαφέρουσα. Ευχαριστούμε τον κόσμο που μας τίμησε, ευχαριστούμε τους ιερείς, την Πρόεδρο της Τοπικής Κοινότητας κα Άννα Τσαγκαράκη, τους καθηγητές Πανεπιστημίων, τους Προέδρους Πολιτιστικών Συλλόγων για την παρουσία τους. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα, την κυρία Δέσποινα Καρναδάκη Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου Αγίου Νικολάου και τον κύριο Χάρη Αλεξάκη Πρόεδρο του Π.Α.Ο.Δ.Α.Ν. που μας τίμησαν με την παρουσία τους.

Η εκδήλωση έκλεισε με μια μικρή δεξίωση που επιμελήθηκε με μεγάλη ομολογουμένως επιτυχία η εταιρεία των Πάρη-Γιώργου Νικολαΐδη από τη Νεάπολη.

Και του χρόνου με υγεία !

Καθηγητής Κωνσταντίνος Δεμέτζος

Ρένα Κανιτάκη-Γιαννοπούλου

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ ΣΗΤΕΙΑ – ΜΟΝΗ ΤΟΠΛΟΥ – ΜΑΚΡΥ ΓΙΑΛΟΣ – ΙΕΡΑΠΕΤΡΑ

Η καθιερωμένη πλέον ημερήσια εκδρομή του συλλόγου μας πραγματοποιήθηκε την Δευτέρα 21 Αυγούστου. Η συμμετοχή ήταν ικανοποιητική με αρκετά νέα παιδιά να δίνουν ζωντανία στην παρέα μας. Ο καιρός ήταν θαυμάσιος, και χωρίς καθυστέρηση ξεκινήσαμε για τον βασικό μας προορισμό, την Ιερά Μονή Τοπλού στη Σητεία.

Πρώτη στάση για να καφέ και ξεκούραση στην πανέμορφη Σητεία. Κουραστικές είναι η αλήθεια οι στροφές για να φτάσει κάποιος, όμως η ανατολικότερη πόλη της Κρήτης σε μαγεύει με την πρώτη ματιά. Η πατρίδα του Βισσέντζου Κορνάρου ποιητή του Ερωτόκριτου είναι μια γραφική πόλη χτισμένη αμφιθεατρικά προς τον λόφο πίσω της, πάνω στη θάλασσα στην δυτική πλευρά του κόλπου της Σητείας. Στην κορυφή του λόφου βρίσκεται το εντυπωσιακό βενετσιάνικο κάστρο Καζάρμα (Casa di Arma), καλοδιατηρημένο και επισκέψιμο, με θαυμάσια θέα σε όλη την γύρω περιοχή. Η Σητεία διαθέτει αεροδρόμιο και λιμάνι, με τον παραλιακό δρόμο με τους χαρακτηριστικούς φοίνικες να είναι ιδανικός για χαλαρή βόλτα.

Άποψη της Μονής Τοπλού

Στη συνέχεια, μετά από μια διαδρομή περίπου 10 χιλιομέτρων ανατολικά της Σητείας σε μία από τις πιο άγριες και άγριες περιοχές του νησιού φτάσαμε στην Ιερά Μονή της Παναγίας Ακρωτηριασής και του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου Τοπλού, η οποία αποτελεί μια από τις πιο παλιές και πιο ιστορικές μονές στην Κρήτη στο πέρασμα των αιώνων.

Ιδρύθηκε κατά τον 14ο αιώνα και είναι το μεγαλύτερο και το πιο επιβλητικό οχυρωματικό τύπου- με τείχος 10 μέτρων - Μοναστήρι της Ανατολικής Κρήτης, με το περίτεχνο καμπαναριό του -ύψους 33 μέτρων- να δεσπόζει από μακριά. Αποτέλεσε ασφαλές φρούριο για τους κατοίκους της γύρω περιοχής στα δύσκολα χρόνια των αλλεπάλληλων πειρατικών επιδρομών κατά τον Μεσαίωνα, αλλά και κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας που ακολούθησε. Για καθαρά αμυντικούς λόγους λοιπόν, η Μονή είχε το προνόμιο να διαθέτει κανόνι (στα τουρκικά τοπ) κι έτσι ονομάστηκε «Τοπλού».

Στο κέντρο υπάρχει ένα πηγάδι με νερό, το οποίο χρησιμοποιούσαν οι μοναχοί της κατά τη διάρκεια των διάφορων πολιορκιών από τους Τούρκους κι από τους πειρατές. Απέναντι από το πηγάδι βρίσκεται η δίκλιτη, βασιλική εκκλησία, αφιερωμένη στη Γέννηση της Θεοτόκου και στον Αγ. Ιωάννη το Θεολόγο.

Η Μονή ήταν στο απόγειο της δόξας της στα μέσα του 14ου και 15ου αιώνα κρίνοντας από τις πολύ σημαντικές εικόνες τις περιόδους εκείνης. Οι εικόνες αυτές αντιπροσωπεύουν την ανάπτυξη της βυζαντινής αγιογραφίας η οποία επηρέασε την Κρήτη σταδιακά μετά την κατάκτηση της Κωνσταντινούπολης από τους Τούρκους. Η υψηλή εικαστική αξία των εικόνων είναι ενδεικτική του υψηλού επιπέδου της παιδείας των Μοναχών της Μονής, που διαδραμάτισαν σπουδαίο ρόλο στην άνοδο του πολιτισμικού επιπέδου της Αναγεννησιακής Κρήτης στα χρόνια της Ενετοκρατίας. Στη Μονή φυλάσσονται πολύ σπουδαίες και παμπάλαιες εικόνες, όπως η «Μέγας ει Κύριε» του Ιωάννη Κορνάρου (1770), το «Ρόδον το Αμάραντον» (1771), της Αγίας Αναστασίας και της Παναγίας (η οποία βρέθηκε σε κοντινή σπηλιά όπου τρέχει νερό – αγίασμα), ενώ υπάρχουν και αρκετές καλοδιατηρημένες τοιχογραφίες του 14ου αιώνα.

Η πύλη εισόδου της Μονής Τοπλού

Γράφει η:
Γεωργία Εμμ. Κανιτάκη

Οι εκδρομείς μπροστά στην πύλη εισόδου της Μονής Τοπλού

Στο διάβα της ιστορίας της η Μονή υπέφερε πολλά. Σεισμοί, λεηλασίες, πόλεμοι κι επαναστάσεις, όμως δεν κατάφεραν να τη λυγίσουν. Οι μοναχοί, παρά τον βαρύ φόρο αίματος που πλήρωναν κάθε φορά, συνέχιζαν να επιτελούν σπουδαίο κοινωνικό και φιλανθρωπικό έργο σ' ολόκληρη την περιοχή. Ακόμα και στην περίοδο της Γερμανικής κατοχής, η Μονή υπήρξε καταφύγιο των αγωνιστών της εθνικής αντίστασης. Ο Ηγούμενος και οι Πατέρες φιλοξενούσαν συμμαχικό ασύρματο, που επικοινωνούσε με το συμμαχικό στρατηγείο του Κάιρου. Στα νεότερα χρόνια αξίζει να σημειωθεί ότι οι μοναχοί με αγάπη και χωρίς φόβο βοήθησαν και περιέθαλψαν τους λεπρούς από την Σπιναλόγκα.

Ακολουθεί ένα σύντομο Χρονολόγιο της ιστορίας της Μονής.

14ος αιώνας: Ιδρύεται ένας μικρός ναός στο σπήλαιο Αγίου-νερο και τριγύρω κτίζεται ένα μικρό μοναστήρι.

1498: Το μοναστήρι καταστρέφεται από πειρατές.

16ος αιώνας: Η Μονή ξανακτίστηκε και αποκτάει μεγάλη περιουσία. Προσαρτά μικρότερες φτωχότερες μονές, όπως η μονή Καψά.

1530: Η παλιά Μονή καταστρέφεται από τον Γενομάτη κόμη της Μάλτας, Ερρίκο Πεσκατόρε. Η Μονή ξανακτίστηκε και εξοπλίζεται με κανόνι. Αποκτάει το όνομα Τοπλού από το τούρκικο τοπ, δηλαδή κανόνι.

1612: Σεισμός προκαλεί μεγάλες ζημιές και η παλιά μονή κατεδαφίζεται και κτίζεται νέα με τείχος, με έξοδα των Ενετών στα πλαίσια της προώθησης του Χριστιανισμού, για να ισχυροποιήσουν οι Χριστιανοί Ενετοί τη θέση τους απέναντι στην αναδυόμενη απειλή των Μουσουλμάνων Τούρκων. Η μονή παίρνει την σημερινή της μορφή.

1639: Η μονή έχει 40 μοναχούς.

1704: Η Μονή ανακηρύσσεται Σταυροπηγιακή, δηλαδή υπάγεται άμεσα στον Οικουμενικό Πατριάρχη.

1798: Κάτω από τα βάρη της Μονής και την απειλή δήμευσης της περιουσίας της από τους Τούρκους, ο Πατριάρχης Γρηγόριος ο Ε' κηρύσσει την περιουσία της Μονής αδούλωτη και ανενόχλητη και απαγορεύει την εκποίηση της από τους Τούρκους άνευ αδείας του Οικουμενικού Πατριάρχη.

Ιούνιος 1821: Ο Ιμπραήμ Αφεντάκης, μετά τη σφαγή 300 χριστιανών στους Τουρτούλους σφάζει τους 12 μοναχούς της Μονής. Η μονή ερημώνει ξανά και κειμήλια αμύθητης αξίας λεηλατούνται.

Δεκέμβριος 1827: Στην Τοπλού βρίσκουν καταφύγιο οι Τούρκοι της Σητείας. Μετά από πολιορκία παραδίνονται. Σφάζονται 12 από αυτούς και οι υπόλοιποι μεταφέρονται στη Χάλκη.

1828: Η μονή ξανακατοικείται από μοναχούς.

1866-69: Η μονή ξανακαταστρέφεται από τους Τούρκους, ως αντίποινα για τη συμμετοχή του μοναχού Μελχισηδέκ Μιχελιδάκη στην Επανάστατική Επιτροπή Σητείας.

1870: Ιδρύεται σύγχρονο αλληλοδιδασκτικό σχολείο.

1941: Κατά τη Γερμανική Κατοχή, στη μονή λειτουργεί ασύρματος για την επικοινωνία με τους συμμάχους στο Κάιρο. Ο ηγούμενος και οι μοναχοί συλλαμβάνονται και εκτελούνται στις φυλακές της Αγίας. Η περιουσία του μοναστηριού δεσμεύεται.

Σήμερα, η Ιερά Μονή Τοπλού, ανακαινισμένη και αναστηλωμένη πλήρως, αποτελεί ένα από τα πλέον σημαντικά πολιτισμικά μνημεία της χώρας μας. Οι τεράστιες μνημειακές αξίες θησαυροί της (συλλογές φορητών εικόνων και κειμηλίων, χειρογράφων και παλαιτύπων, χαρακτηριστικών, χαλκογραφιών κ.α.) εκτίθενται συντηρημένοι σε ειδικά διαμορφωμένους επισκέψιμους χώρους και προσελκύουν μεγάλο αριθμό

Οι εκδρομείς στην εσωτερική αυλή της Μονής κατά την ξενάγηση από τον τ. Ηγούμενο της Μονής μοναχό Θεόφιλο.

προσκυνητών – επισκεπτών.

Η Μονή είναι επίσης γνωστή σε όλο τον κόσμο για τα περίφημα βιολογικά της προϊόντα, το κρασί και το ελαιόλαδο με την ιστορική επωνυμία «Τοπλού». Διαθέτει σύγχρονο οινοποιείο και αποστακτήριο που επεξεργάζεται και οινοποιεί τα βιολογικά σταφύλια των ιδιόκτητων αμπελώνων της και παράγει τα περίφημα βιολογικά κρασιά και την παραδοσιακή ρακή. Παράλληλα, για πολλά χρόνια ηγεσία της προσπάθειας βιολογικής καλλιέργειας της ελιάς και της παραγωγής, τυποποίησης και εμπορίας του μοναδικού στον κόσμο βραβευμένου σπειρατικού ελαιόλαδου Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης.

Αποχαιρέτησαμε τον ευγενέστατο μοναχό Θεόφιλο, τ. Ηγούμενο της Μονής, που μας ξενάγησε και μας περιποιήθηκε και συνεχίσαμε την εκδρομή μας για τον επόμενο προορισμό, την παραλία του Μακρού Γιαλού.

Η διαδρομή, περίπου 50 χιλιόμετρα, διασχίζει από βορά προς νότο το νομό Λασιθίου και περνώντας μέσα από τα όμορφα χωριά της ενδοχώρας καταλήγει στο Μακρό Γιαλό.

Ο Μακρό Γιαλός ανήκει στον Δήμο Ιεράπετρας και είναι ένα από τα πιο δημοφιλή καλοκαιρινά θέρετρα σε ολόκληρη την Κρήτη. Τον χαρακτηρίζει η μεγάλη αμμώδης παραλία του με τα αβθή κρυστάλλινα νερά. Διαθέτει γραφικό λιμανάκι και πλήθος από ταβέρνες και καφετέριες με θέα το Λιβικό πέλαγος. Στο Μακρό Γιαλό είχαμε τη δυνατότητα να χαλαρώσουμε να κολυμπήσουμε και να γευματίσουμε δίπλα στη θάλασσα.

Απόγευμα πια, πήραμε τον δρόμο της επιστροφής. Τελευταία στάση για βόλτα και καφέ, η Ιεράπετρα. Η Ιεράπετρα δεν χρειάζεται συστάσεις. Είναι η μεγαλύτερη σε πληθυσμό πόλη του νομού Λασιθίου, το μοναδικό αστικό κέντρο στη νότια Κρήτη και η νοτιότερη πόλη στην Ευρώπη. Είναι το κύριο οικονομικό και εμπορικό κέντρο του νομού Λασιθίου και αποτελεί σπουδαίο εμπορικό κέντρο εξαγωγής αγροτικών προϊόντων προς την Ευρώπη. Η ιστορία της Ιεράπετρας χάνεται στα βάθη των αιώνων ενώ από τουριστικής απόψεως είναι φυσικά εξαιρετικός προορισμός. Το πιο γνωστό αξιοθέατο της πόλης είναι το ενετικό φρούριο Καλές, το οποίο βρίσκεται στην είσοδο του παλιού λιμανιού.

Με το μυαλό γεμάτο όμορφες εικόνες πήραμε το δρόμο της επιστροφής. Άλλη μια εκδρομή τελείωσε, μια ευκαιρία να απολαύσουμε τις ομορφιές του τόπου μας και να περάσουμε μια ημέρα χαλάρωσης κοντά σε φίλους.

Ευχαριστούμε θερμά τον π. Μανώλη Ανδριανάκη για τη βοήθειά του στη διοργάνωση της εκδρομής και την επαφή του με τον ξενάγο μας μοναχό Θεόφιλο, τ. Ηγούμενο της Μονής Τοπλού.

Και στην άλλη με το καλό, που λέμε και στο χωριό μας!

Άποψη του Μακρού Γιαλού

Αποχαιρετισμός από τη Λήδα Παπαστεφανάκη

Ο πατέρας μου, ο Νίκος Παπαστεφανάκης. Οξυδερκής, καλλιεργημένος, ετοιμόλογος, οξύθυμος, θάλασσα ολόκληρη.

Για μένα ήσουν ο μπαμπάς μου. Καλόκαρδος, τρυφερός, αυστηρός και γελαστός, δημοκράτης, πεισματάρης, ανεκτικός (σχεδόν πάντα), πάντα δίκαιος. Με συνεχή έγνοια για την ανάπτυξη της επιστήμης σου, της νομικής, αλλά και κάθε επιστήμης. Σε χαρακτήριζε μια διαρκής αμφιβολία και κριτική για όλα. Πριν μόλις ένα μήνα, τον Ιούνιο, μου είπες, καθώς κουβεντιάζαμε: «Να μην νομίζουμε όμως ότι άμα βασιζόμαστε στην επιστήμη, είμαστε εξασφαλισμένοι».

Μαζί με την επιθυμία σου για ζωή, για όλες τις χαρές της, διακριτή ήταν σε σένα μια μελαγχολία, μια στοχαστικότητα, μια χαμηλόφωνη απαισιοδοξία, σημάδι και αυτή του τρόπου και των καιρών μέσα στους οποίους ανατράφηκες. Μαζί με τη ντρεπτική ορμή και δύναμη που λάτρευες στα έργα του Νίκου Καζαντζάκη, αγαπούσες και τη ρομαντική μελαγχολία, την απαισιοδοξία του Κώστα Καρυωτάκη. Με ένα ποίημα δικό του θέλω να σε αποχαιρετήσω.

Σαν δέση από τριαντάφυλλα
είδα το βράδυ αυτό.
Κάποια χρυσή, λεπτότατη
στους δρόμους ευωδία.
Και στην καρδιά
αιφνίδια καλοσύνη.
Στα χέρια το παλτό,
στ' ανεστραμμένο πρόσωπο η σελήνη.

Ηλεκτρισμένη από φιλήματα
θα 'λεγες την ατμόσφαιρα.

Η σκέψις, τα ποιήματα,
βάρος περιττό.

Έχω κάτι σπασμένα φτερά.

Δεν ξέρω καν γιατί μας ήθελε το καλοκαίρι αυτό.

Για ποιάν ανέλπιστα χαρά,

για ποιές αγάπες

για ποιά ταξίδια ονειρευτό.

Μπαμπά μου, ήμουν και είμαι η περήφανη κόρη σου, ευγνώμων που είχα την σπάνια τύχη να ζήσω τόσο πολλά χρόνια δίπλα σου, που σε είχα στήριγμα μου. Μπαμπά μου, μου λείπεις ήδη τόσο πολύ. Θα σε θυμάμαι πάντα.

1η Αυγούστου 2023

Λήδα Παπαστεφανάκη,

ιστορικός, καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Επικήδειος από τον Γιάννη Δρυλλεράκη

Φίλε παλιέ, φίλε καλέ,

Γυρίζω πίσω στο 1955 όταν, επαρχιωτάκι ξεβρασμένο στην τρικυμία της Αθήνας ως πρωτοετής Νομικής, μοιραζόμουν μαζί σου, δευτεροετή τότε της Νομικής, ένα δωμάτιο στα Πατήσια στην Πάτμου 27 στο σπίτι του μετέπειτα συναδέλφου Κώστα Γιαννόπουλου, εταίρου αργότερα της μεγαλύτερης Δικηγορικής Εταιρείας.

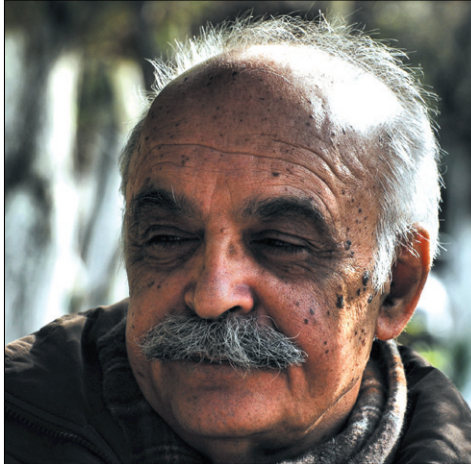
Ήσουν μαχητής σε όλη τη ζωή σου και είχες πάθος για τη ζωή, ακόμα και στην τελευταία μάχη που κανείς δεν την κερδίζει. Αρνούμενος να παραδοθείς, την έδωσες με αντοχή και καρτερία, με τη βοήθεια της Μαρίας, γόνου μιας μεγάλης αστικής οικογενείας της Νεάπολης που επεκτάθηκε στη Γαλλία, τη Μαρία από τα πιο μεγάλα κέρδη της ζωής σου που στάθηκε πάντα άξια ως σύντροφος και ως μητέρα αλλά και δραστήρια στην επαγγελματική ζωή της οικογένειας, ένα αξεπέραστο πρότυπο.

Ορφανός από πατέρα που θυσιάστηκε στην Αλβανία ως αξιωματικός στην άνιση μα νικηφόρα μάχη για την ελευθερία. Αρίστευες στο Γυμνάσιο Νεαπόλεως, δημοτικιστής, μαχητής κι εκεί και αντίθετος με το σύστημα και τις κοινωνικές συμβάσεις. Ήσουν αντισυμβατικός και απροσδόκητα πρωτότυπος. Σε θυμάμαι στα φοιτητικά χρόνια να παίζει όπερα το πικάπι και συ να διευθύνεις σα μαέστρος!

Έζησες υπό τη σκιά του θείου σου, ανώτατου δικαστικού και τη σκέπη της καλής σου μητέρας, της Ευτυχίας, που όταν σε επισκεπτόταν, τα φοιτητικά χρόνια, στην οδό Μικράς Ασίας λέγαμε ότι η ευτυχία εκδιώκει την ελευθερία (των κινήσεων)!

Ενεργός πολιτικά και στα φοιτητικά χρόνια, ήσουν δραστήριο μέλος του Συλλόγου Κρητών Σπουδαστών, του οποίου και διετέλεσες Πρόεδρος για ένα διάστημα. Επι-

ΛΟΓΙΑ ΜΝΗΜΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΝΙΚΟ ΠΑΠΑΣΤΕΦΑΝΑΚΗ

στήμονας πια μπήκες στη βιοπάλη του νομικού επαγγέλματος. Σε στέγασε και σένα η Αθήνα, όπως και όλους μας, αφού η προσφιλής ιδιαίτερη πατρίδα μας, που ποτέ δεν εγκαταλείψαμε σα μάνα, τότε δεν μας πρόσφερε συνθήκες επιστροφής.

Ξεκίνησες ασκούμενος και συνεργάτης του τότε Πρόεδρου της Βουλής των Ελλήνων, διάσημου ποινικολόγου Δημήτρη Παπασπύρου (ή Παλάντζα). Διέπρεψες ως ικανός και έντιμος νομικός με τη θεωρητική σου κατάρτιση & την πρακτική σου προσέγγιση. Άφησες το ίχνος σου ως επιτυχημένος επιστήμονας, ανεξάρτητος επαγγελματίας και νομικός. Λυπούμαι που δεν συναντηθήκαμε στον στίβο αυτό είτε στην ίδια πλευρά είτε στην απέναντι. Είναι σύγυρο ότι και στις δυο περιπτώσεις θα ήταν προς όφελος των πελατών μας, και των δύο.

Φεύγεις ήσυχος αφήνοντας λαμπρά παιδιά, το Μανόλη και τη Λήδα καταξιωμένους επιστήμονες με διακεκριμένη θέση στη κοινωνία, και εγγόνια που κρατούν ζωντανό το όνομά σου, απόφοιτο ο Νίκος.

Καλό σου ταξίδι Νίκο. Σε ξεπροβοδίζει η γυναίκα σου, η γλυκιά και σταθερή Μαρία, που τόσο σε βοήθησε και σου συμπαραστάθηκε, τα παιδιά σου, οι φίλοι σου που μένουν πίσω, σε περιμένουν κι εκεί οι φίλοι σου, «μια μακριά γραμμή κεριών σβυσμένων»: τα πιο κοντά βγάζουν καπνόν ακόμη».

«Τον αγώνα τον καλόν ηγώνισαι, τον δρόμον τετέλεκας, διό απόκειται σοι ο της δικαιοσύνης στέφανος».

Στο καλό Νίκο, ύπαγε εν ειρήνη.

1η Αυγούστου 2023

Γιάννης Δρυλλεράκης,

δικηγόρος Αθηνών παρ' Αρείου Πάγου

Επικήδειος από τον Δημήτρη Λουμπόνη

Ξάδελφε Νίκο, Δημήτρη με βάπτισες, αλλά από μικρός η μάνα σου και η αδελφή της, η μάνα μου, «Νίκο παιδί μου» με φώναζαν συνήθως. Δεν με πείραζε όμως καθόλου. Ήξερα ότι είχες χάσει στην Αλβανία τον πατέρα σου, και ήσουν το αγαπημένο παιδί όλων των Χρονάκηδων.

Από την άλλη, ήσουν ο αγαπημένος μας ξάδελφος, ο πιο μεγάλος, κοντά 20 χρόνια μας χώριζαν, πρώτος σε ηλικία από τα ξαδέλφια, πρώτος παντρευτήκης, μας έφερες την πρώτη νέα ξαδέλφη, τη Μαρία και το πρώτο ανήψι. Μόνο η καπάτσα η Ζώγια σε ξεγέλασε και έφυγε πρώτη. Ήθελες να 'σαι πρώτος και στη δουλειά, αλλά εκεί το παράκανες.

Όποτε ερχόσουν διακοπές, από φοιτητής ακόμα, ήταν για μας πανηγύρι. Στη θάλασσα, αν και ποτέ δεν έμαθες να κολυμπάς, στα φαρνεϊά στη Φουρνή, και αυτή η φωτογραφική μηχανή, δεν νομίζω άλλα παιδιά να έχουν τόσες φωτογραφίες όσες εμείς. Και βέβαια το μπασούλο, που ήρθε από την Αθήνα στη Φουρνή λίγο πριν το '67. Τα καλοκαίρια, όταν οι μεγάλοι ξάπλωναν το μεσημέρι, ανέβαινα στο πατάρι και το άνοιγα.

Στο δημοτικό εγώ ακόμα, εκεί μέσα βρήκα μεταξύ άλλων επιστολές από τις συμμαθήτριάς σου, και ξεφύλλισα όλα τα τεύχη από τις «Εποχές» και την «Επιθεώρηση Τέχνης», περιοδικά της προδικτατορικής περιόδου, της αριστεράς και του λόγιου και φιλοσοφικού χώρου.

Αργότερα, στα φοιτητικά μου χρόνια, συζητώντας με μεγαλύτερους φίλους της αριστεράς στη Νεάπολη, έμαθα

για την ανάμειξή σου και τη δράση σου σε συνθήκες παρανομίας στα φοιτητικά σου χρόνια που σε περίμεναν με αδημονία να έλθεις από την Αθήνα και να τους φέρεις νέα, κατευθύνσεις και βέβαια βιβλία.

Το «αισθητικά-κρίτικα του Κου Βαρνάλη, τι είναι πάλι τούτο;» που σου είπε ο ασφαλίτης σε ένα έλεγχο αποσκευών, που σε υποχρέωναν όταν έφτανες από την Αθήνα ήταν το μόνο περιστατικό που μου είχες διηγηθεί. Όταν όμως αργότερα, φοιτητής εγώ, σε πήρα μερικές φορές παρέα σε ταβέρνες και ξεκινάγαμε τα τραγούδια του Μίκη και της Αντίστασης, τότε καταλάβαινα πόσα έκρυβες μέσα σου.

Παρόλο που τα επόμενα χρόνια, για κάποιες δεκαετίες η εργασία σου άφηνε λίγο χρόνο για μας, αυτό δεν άλλαξε την εικόνα σου σε μας και αυτή είναι που θα κρατήσουμε για πάντα.

Ξεκουράσου ξάδελφε.

1η Αυγούστου 2023

Δημήτρης Λουμπόνης,

ηλεκτρολόγος μηχανολόγος ΕΜΠ

Επικήδειος από τον Εμμανουήλ Χλαπουτάκη

Φίλε και αδελφέ Νίκο, δυο λόγια μόνο θα πω, για να σε συνοδεύσουν στην τελευταία κατοικία σου, που θα είναι όμως μακριά από το αγαπημένο σου Κάτω Χωριό της Φουρνής, αλλά φαντάζομαι πως η ψυχή σου εκεί θα τριγυρνάει, στο σπίτι σου και κάτω από τον αιωνόβιο πλάτανο.

Πορεύτηκες στη ζωή, με την αγαπημένη σου και στοργική σύζυγό σου Μαρία, που τόσο πολύ σε βοήθησε στη μακροχρόνια περιπέτεια της υγείας σου, με συμπαραστάτες τα λατρεμένα παιδιά σου, τον Μανόλη και τη Λήδα (καθηγήτρια Πανεπιστημίου), που ήσουν περήφανος γι' αυτά, όπως και για τα εγγόνια σου. Αντιμετώπιζες τα διάφορα προβλήματα της υγείας σου, με καρτερία και υπομονή, αλλά στο τέλος νικήθηκες όπως θα γίνει με όλους μας, γιατί η ζωή είναι μια πρόσκαιρη διακοπή της ανυπαρξίας. Πάλεψες όπως ο «Διγενής στα μαρμαρένια αλώνια», με κουράγιο και θέληση και πάντα ήλπίζες πως θα νικήσεις, αλλά δυστυχώς για όλους μας υπάρχει ένα τέλος.

Θυμάμαι πάντα, πόσο καλός και αγαπητός ήσουν από μικρός, που μεγάλωσες ορφανός από πατέρα ήρωα που έπεσε στα βουνά της Αλβανίας και πόσο στοργικά σε μεγάλωσε η καλή σου μητέρα Ευτυχία, και ευθύνη και πολλή αγάπη, για να γίνεις σωστός άνθρωπος και χρήσιμος στην κοινωνία. Πηγαίναμε στο ίδιο σχολείο (Γυμνάσιο Νεαπόλεως) και είμαστε αχώριστοι φίλοι, όπως και μετέπειτα συγκαίτοιχοι στα φοιτητικά μας χρόνια στην Αθήνα, και θυμάμαι τις ωραίες βραδιές που περνούσαμε μαζί με άλλους φίλους, που σχεδόν όλοι έχουν φύγει από τη ζωή και τώρα θα πας να τους συναντήσεις. Ασκήτηκες στη νομική, στο γραφείο του αείμνηστου Δ. Παπασπύρου και άσκησες τη δικηγορία με ήθος και πάθος για την απονομή της δικαιοσύνης.

Καλό σου ταξίδι και πάλι αγαπημένε μας Νίκο, πάντα θα σε θυμόμαστε και κάποτε θα βρεθούμε πάλι μαζί σε άλλους κόσμους.

Αιωνία σου η μνήμη.

1η Αυγούστου 2023

Μανόλης Χλαπουτάκης,

ιατρός καρδιοχειρουργός

Επικήδειος από τον Μανόλη Παπαστεφανάκη

Μπαμπά, μπαμπά μου, πατέρα μου, μπαμπάκα μου, είπαμε πολλά, ακόμα περισσότερα όσα δεν είπαμε. Λάθος. Τώρα πια δεν χωράει άλλη αναβολή, θα στα πω.

Μου έδωσες ζωή δύο φορές και ήσουν πάντα δίπλα μου, υποστηρικτικός, διακριτικός, δυνατός και τρυφερός. Με έμαθες να προσπαθώ για το καλύτερο, να προσπαθώ να γίνω καλύτερος.

Με έμαθες να νοιώθω αδελφοσύνη γι' αυτούς που δεν γνωρίζω, μου έδωσες την ευθύτητα που χρειάζεται το δέντρο, να βλέπω την πραγματικότητα και μέσα σε αυτήν να χιτίζω σα σε βράχο, "τη διαφορά και την ενότητα να βλέπω στους ανθρώπους", μου έμαθες την καλοσύνη και την ευθυκρισία, να είμαι αυστηρός και δίκαιος, με έκανες αντίπαλο του αχρείου.

Σε αποχαιρετώ τώρα μπαμπά μου, πατέρα μου, μπαμπάκα μου με τα λόγια του Pablo Neruda:

«Θα μείνω εδώ

με λέξεις και λαούς και δρόμους

που με προσμένουμε ξανά, και που χτυπούν

με χέρια έναστρα την πόρτα μου».

1η Αυγούστου 2023

Μανόλης Παπαστεφανάκης, φυσικός

Η ΦΟΥΡΝΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ (1669-1898)

Από το βιβλίο «Η Ιστορία της Φουρνής» του Νικολάου Μιχ. Ζερβογιάννη
ΦΟΥΡΝΗ - ΜΕΡΑΜΠΕΛΛΟΥ ΚΡΗΤΗΣ 1993

(Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο)

Η Κρήτη, όπως είναι γνωστό, κατελήφθη από τους Τούρκους το 1669, πλην των νησίδων - φρουριών: Σπιναλόγκας, Σούδας και Γραμβούσας, που κατελήφθησαν αργότερα. Διεδέχθησαν δηλαδή οι Τούρκοι τους Ενετούς και τα συστήματά των, ιδιαίτερα στα θέματα της ιδιοκτησίας της γης με τη διαφορά ότι οι Ενετοί φεουδάρχες τιμαριούχοι, αντικατεστάθηκαν από τους Τούρκους τοφλικάδες, στους οποίους περιήλθε και η γη του νησιού. Υπήρξαν σκληρότεροι, ιδίως τα σε εισαγωγικά «περίφημα σώματα (ορδές) των γενιτσάρων και των βαηβουκούζων», πολλοί από τους οποίους ήσαν εξομότες, πρώην χριστιανοί, δυστυχώς!

Η Φουρνή, από ότι τουλάχιστο μας λέει η παράδοση, δεν είχε τέτοιους και μπορεί να πει κανείς ότι οι Τούρκοι που εγκατεστάθηκαν στην περιοχή της, προσπαθούσαν πάντοτε σ' όλη τη μακρά παραμονή τους, να ζήσουν ειρηνικά με τον Χριστιανικό πληθυσμό. Ακόμη και κοινωνικές σχέσεις συνήψαν και δεν είναι γνωστή περίπτωση που να έλαβαν μέρος στις πολεμικές συγκρούσεις του τακτικού των στρατού με τους επαναστάτες, για τις οποίες γίνεται λόγος σε άλλο κεφάλαιο της παρούσης ιστορίας.

Οι κάτοικοι πάντως της περιοχής επεδείξαν αξιόλογο πατριωτισμό και γενναϊότητα, όλοι δε, χωρίς εξαίρεση, επολέμησαν τόσο στην περιφέρεια των, όσο και σε άλλα διαμερίσματα της Κρήτης, κάτω από την ηγεσία εξαίρετων αρχηγών και οπλαρχηγών, πολλοί από τους οποίους ήσαν γνωστοί και επώνυμοι Φουρνιώτες και για τους οποίους «τιμητικά, επάξια», αφιερώνω επίσης ένα ιδιαίτερο κεφάλαιο παρακάτω.

Ένα άλλο στοιχείο που διετήρησαν ζωντανό οι Φουρνιώτες σ' όλα αυτά τα απαισία και σκοτεινά χρόνια, ήταν η άσβεστη φλόγα της ελληνικότητάς των και της χριστιανικότητάς των, ιδιαίτερα δε η φροντίδα να μαθαίνουν τα παιδιά των γράμματα, μέσα από μύριες δυσκολίες και απαγορεύσεις που επέβαλε ο ωμός κατακτητής, με τα ιστορικά «κρυφά σχολιά»³⁰, όπου εκτός από τα λίγα «κολυβογράμματα», εδιδάσκοντο πώς να διατηρήσουν τα πατριωτικά αισθήματα των προγόνων των, την εθνική των συνείδηση.

Οι Τούρκοι της περιοχής της Φουρνής, που δεν ήσαν πολλοί, μερικούς από τους οποίους αναφέρω στη συνέχεια, είχαν προσλάβει Κρητικά κύρια και οικογενειακά ονόματα και μάλιστα με την ιδιωματική Κρητική κατάληξη «άκης», είχαν φυσικά δημουργήσει και οικογένειες, εξασκούσαν δε και διάφορα επαγγέλματα.

1) Ένας σπουδαίος Φουρνιώτης Τούρκος ήταν ο Σεκήρ αγάς Παπουτσόγλου³¹, που λεγόταν συνήθως Σεκηράκης. Η οικογένειά του Σεκηράκη αγά εκατοικούσε στην άκρη του Επάνω Χωριού στο «κονάκι» που ακούεται και σήμερα, το οποίο αγόρασε από τους γιουσίους του ο μακαρτίτης διδάσκαλος Ιωάννης Καντάκης. Ο Σεκήρ είχε τεράστιες περιουσίες στην περιοχή και το ονομαστό «τσιφλίκι», ανάμεσα στην Ελούντα και Πλάκα, στο μέσον του οποίου είχε ανεγείρει το κτηριακό συγκρότημα που διατηρείται σε ερειπωμένη κατάσταση, έξω δε από αυτό ήταν και ο τάφος του, δηλαδή για την ακρίβεια ο τάφος των οστών του, διότι αρχικά ετάφη στο τζαμί στο Κ. Χωριό, κατά την παράδοση. Οι παλαιότεροι Φουρνιώτες εδιδηγούντο ότι η κηδεία του έγινε μεγαλοπρεπής και ότι ένα σύνταγμα τουρκικού στρατού συνοδούσε τη σωρό του στη Φουρνή «τιμητικώς». Ελέγχετο ακόμη ότι είχε πολλές φορές δανείσει το Τουρκικό Δημόσιο και για όλες τις υπηρεσίες που προσέφερε του είχε απονεμηθεί ο τίτλος του Πασά.

Ο Σεκήρ πασάς είχε δύο γιουσίους και δύο κόρες. Οι γιουσί του ελέγοντο Ζαΐπ και Ταχίρ. Έμειναν στο Ηράκλειο αλλά πήγαιναν συχνά στο Τσιφλίκι περνώντας από τη Φουρνή, ο ίδιος τους θιμούμαι καλά, φορούσαν βράκες με χαλβάρα και φέσι κόκκινο με μαύρη φούντα, μάλιστα πεζοπορούσαν πάντα, διέφεραν κατά το ανάστημα, ο ένας ήταν πολύ ψηλός και ο άλλος μετρίου αναστήματος.

Η πρώτη κόρη του Σεκήρ πασά Μελέκα είχε παντρευτεί το Λαχαγιά του Τουρκικού στρατού Βελή, χριστιανό το θρήσκευμα (το επέτρεπαν οι μουσουλμανικοί νόμοι), ο οποίος ήταν αλκοολικός και εκκλησιάζτανε τακτικά στην εκκλησία της Παναγίας στο Επάνω Χωριό της Φουρνής, όπου του είχε παραχωρηθεί και ξεχωριστό στασίδι.

Η δεύτερη κόρη του Σεκήρ πασά Φατμέ είχε παντρευτεί το Σοφτά, που έμεινε στην Πλάκα, όπου είχε τη σειρά τους μαγαζέδες (εσώζοντο πριν από λίγα χρόνια) και είχαν μέσα πολλές τζάρες (χοντρά πιθάρια) και τα πούλησαν οι γιοί του Σεκήρ πασά στους χριστιανούς της περιοχής μαζί με άλλα ανατολίτικα σκεύη από το τσιφλίκι. Ο τάφος του έξω από το κτήριο του τσιφλικιού, σωζότανε άδειος γιατί τα οστά του τα πήραν και από εκεί οι γιοί του, αλλά δεν είναι γνωστό πού τα μετέφεραν, πιθανώς στο Ηράκλειο.

Οι Τούρκοι της Φουρνής είχαν το δικό τους σχολείο (το μετέπειτα τα τουρκικά) και το τέμενος των (τζαμί στα τουρκικά), με τον μιναρέ του στο χώρο ακριβώς, όπου κατόπιν κτίστηκε ο μεγαλοπρεπής και καλλιμάρμαρος Ναός της Αγίας Τριάδος.

Σε άλλο μέρος αναφέρω τον περιστατικό της πυρπόλησης των τουρκικών αυτών, ιερών γι' αυτούς, κτισμάτων, από Φουρνιώτες επαναστάτες κατά το 1897.

Στην Κ. Φουρνή είχε την έδρα του, τουρκικό αστυνομικό φυλάκιο (καιρακόλι στα τουρκικά, κοντά στην πα-

ραπάνω τοποθεσία που σήμερα λέγεται «Παλαίμυλος», με προσωπικό 3-4 ζαφτεδών, (χωροφυλάκων).

2. Άλλος Τούρκος της Φουρνής ήταν ο Αλής, που ήταν και προσκυνητής της Μέκκας (Χατζής στη τουρκική γλώσσα) και με συνεκφορά λεγότανε Χατζαλής ή Χατζαλάκης. Αυτός κατοικούσε εκεί που κατοίκησε κατόπιν η οικογένειά του Εμμανουήλ Παπά Μιχ. Περοδασκαλάκη (Παπαδομανώλη), είχε μάλιστα εκεί ανορύξει και το πηγάδι που φέρει ακόμη το όνομά του. Οι απόγονοι του Χατζαλάκη εγκατεστάθηκαν στην Κωνσταντινούπολη, ένας δε εγγονός του (βουλευτής στην τουρκική εθνοσυνέλευση) είχε επισκευθεί πριν από κάμποσα χρόνια τη Φουρνή.

3. Τρίτος Τούρκος της Φουρνής ήταν ο Μασούλμης. Αυτός κατοικούσε στον χώρο δίπλα στον Χατζαλάκη, όπου έπειτα κατοίκησε η οικογένεια του Εμμανουήλ Π. Μιχ. Φαλκώνη.

4. Τέταρτος ήταν ο Κάβαλος, που προερχότανε από χριστιανή μύνα, και κατοικούσε στο γωνιακό σπίτι έπειτα του Χρόνη Γωνιωτάκη (απάνω γεπονιά).

5. Πέμπτος ήταν ο Χουσεΐν ή Χουσαάκης, ο Χουσαάκης είναι πιο γνωστός από το μητρώο που είχε συντάξει του τέως Δήμου Φουρνής ως Γραμματέας ληξιαρχος και το οποίο σώζεται ακόμη. Ο Χουσαάκης κατοικούσε στο γωνιακό σπίτι στην κάτω γεπονιά όπου μετά κατοίκησε η οικογένεια του Κωνσταντή Μπαρμιοπούνη (ή Κομπιάκη).

6. Έκτος ο Γιακούπης. Αυτός καθότανε στο σπίτι σήμερα του μαστρο-Γιώργη Κωστάκη, προς το Άγιο Πνεύμα.

7. Έβδομος ο Μουλαμουράτης. Αυτός κατοικούσε στην Καμάρα, όπου τώρα είναι το σπίτι του Μηλιάκη (ή Σαράρη). Ο ίδιος την ενθυμούμαι την Καμάρα, ανάμεσα στα σπίτια του παραπάνω Μηλιάκη και του Νιωτοδημήτρη.

8. Ο Ψαρρός, αδελφός του Γιακούπη, καθότανε εκεί που τώρα είναι η αποθήκη του Τσαγκαράκη Κ.

9. Ντεμίρης αγάς. Καθότανε στο Κέντρο του Κ. Χωριού, εκεί που μετά κατοικούσαν οι οικογένειες του Γεωργίου Χρονάκη (ή Χατζηχρονάκη) και του Γεωργίου Γωνιωτάκη (ή Γωνιωτογιώργη). Είχε και τον «κουριανό» εξωτερικά.

10. Σελίμης. Αυτός καθότανε εκεί που καθόταν μετά ο Ιωάννης Εμμ. Δρακωνάκης. Ο Σελίμης ήτανε βουβός (κωφάλαλος).

11. Ο Αρίφης, καθότανε στο Ε. Χωριό, εκεί που ήτανε το σπίτι του Εμμανουήλ Καντάκη που τον έλεγαν και Λούκα (από τη μητέρα του Λουκάκη). Ήταν γνωστός τύπος της Φουρνής και συνήθως τον έλεγαν Πρόεδρο. Διετέλεσε και Πρόεδρος της Κοινότητας, ήτανε και ψάλτης στο Ε. Χωριό.

12. Η Τουρκάλα, προφανώς άγαμος, Λαζανού, καθότανε στο Κ. Χωριό, όπου έπειτα το σπίτι του Δημ. Κοκολάκη.

13. Ο Σαΐτης ή Σμαΐλης, αυτός ήτανε κρεοπώλης (χασάπης ή κασάπης). Καθότανε στο Ε. Χωριό, εκεί που ήτανε κατόπιν το σπίτι του Κωνστ. Αγγελιάκη.

14. Μουράταινα χήρα, αυτή ήτανε ονομαστή περματώ (όρος υφαντικής, παραμπίσης), καθότανε εκεί που ήτανε κατόπιν το σπίτι του Γεωργίου Φουτουλάκη.

15. Ο Ιμπραήμ (ή Μπραιμάκης). Το όνομά του έμεινε στη μεριά του μεσοκάμπου, το τοπωνύμιο «στου Μπραιμάκη».

16. Το ίδιο και ο Νταμπάχ - Αλής, έμεινε το όνομά του ως τοπωνύμιο «Νταμπάχ (α) Αλή». Στις αγκάλες, όπως λέγεται αλλιώς.

Ανεφερα όλα αυτά τα ονόματα Τούρκων της Φουρνής για την τοπική ιστορία, αλλά και για το λόγο ότι όλοι αυτοί, φεύγοντας, πουλήσανε ή δωρίσανε περιουσίες τους στους χριστιανούς, υπάρχουν δε σχετικά συμβόλαια και άλλα ιδιωτικά έγγραφα, τα οποία γενούν έννομα συμφέροντα ακόμη και τώρα.

Κατά την εποχή της Τουρκοκρατίας και ιδιαίτερα μέσα στον 19ο αιώνα, προς το τέλος της βάρβαρης κατοχής, η περιοχή επιλήθη και από τρομερές θεομηνίες και καταστροφές, με αποκορύφωμα τον μεγάλο σεισμό του 1856, που, όπως είναι γνωστό, ερήμωσε πολλά μέρη της Ανατολικής Κρήτης και της Φουρνής. Γραπτή μαρτυρία για τον σεισμό αυτόν, ο οποίος μάλιστα συνοδεύτηκε και από κατακλυσμιαίες πλημμύρες, είναι τα «ενθυμήματα», που αναφέρω πιο κάτω που τα είχε γράψει ο εφημέριος τότε του Καστελλίου Φουρνής Παπά Γεώργιος Χατζής, αλλά διατρεί και η στοματική παράδοση (και τώρα ακόμη διηγείται ο Μιχ. Ματθ. Ζερβάκης, ετών 85, με έκφραση τρόμου).

30) Τέτοια σχολιά ελειτούργησαν, καθώς μας βεβαιώνει η στοματική παράδοση, στις Μονές του Αρετίου, της Καρδαμούτσας και του Αγίου Ιωάννου στο Επάνω Χωριό της Φουρνής, μέσα στην εκκλησία της οποίας, όπως αναφέρω σ' άλλο μέρος, ελειτούργησε στα πρώτα χρόνια το Παρθενόγειο.

31) Τον αναφέρω και αλλού ως τον πωλητή χωροφύλων, τα οποία κατόπιν έγιναν οικόπεδα μέσα στα οποία ήταν η εκκλησία της Αγίας Άννας, στον προπλάτο μου Μιχαήλ, Ζερβάκη ή Ζερβογιάννη.

☞ Συνεχίζεται

Εδώ Φουρνή...

☞ ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελ. 1

συμμετοχή πλήθος κόσμου.

Την Πέμπτη 10 Αυγούστου έγινε εσπερινός και αρτοκλασία στην εκκλησία της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, στο Πάνω Χωριό της Φουρνής, από τον Σύλλογο Φουρνιωτών και Φίλων Φουρνής Κρήτης.

Το Σάββατο 12 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε η κεντρική πανηγυρική εκδήλωση του Φουρνιώτικου Αύγουστου, του Συλλόγου Φουρνιωτών και Φίλων Φουρνής Κρήτης. Η εκδήλωση έλαβε χώρα στον αύλειο χώρο του δημοτικού Σχολείου Φουρνής. Περιελάμβανε ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ με θέμα «Χαρούπι, προϊόν πολιτισμού, παράδοσης, διατροφής, υγείας και ομορφιάς». Εισηγητές 1) Κορίνα Μηλιαράκη, Πρόεδρος Δ.Σ. Πολιτιστικής Εταιρείας Πανόρμου «Επιμενίδης» και του φορέα «Χαρούπι της Κρήτης». Τίτλος εισήγησης « Το χαρούπι στη σύγχρονη εποχή». 2) Μανούσος Πεδιαδίτης, Χημικός, MBA, ιδρυτής «Bioaroma Crete». Τίτλος εισήγησης «Η χρήση του χαρουπιού στη διατροφή, υγεία και ομορφιά». Συντονιστής ο καθηγητής Κωνσταντίνος Δεμετζός.

Στις 17 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη ετήσια χοροεσπερίδα από το Σύλλογο «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ». Πλήθος κόσμου, κυρίως νέοι άνθρωποι, ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση του Συλλόγου και διασκέδασαν με παραδοσιακή κρητική μουσική στην εκδήλωση που έχει καθιερωθεί να οργανώνει ο Σύλλογος στις 17 Αυγούστου, μετά την εορτή της Παναγίας.

Την Δευτέρα 21 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε από τον Σύλλογο Φουρνιωτών και Φίλων Φουρνής Κρήτης ημερησία εκδρομή με επίσκεψη στη Σητεία και στο μοναστήρι του Τοπλού.

Τέλος στις 25 Αυγούστου εορτή του Αποστόλου Τίτου, έγινε η καθιερωμένη επιμνημόσυνη δέηση με αρτιδιών στον εορτάζοντα νεκροταφειακό ναό του χωριού μας, υπέρ αναπαύσεως της ψυχής των προγόνων και λοιπών προσφιλών προσώπων.

Αθροιστικά των πολιτιστικών εκδηλώσεων του καλοκαιριού, για πραγματοποίηση της κοινωνικών εκδηλώσεων, αποτελούν τα θρησκευτικά πανηγύρια. Ως γνωστόν η Φουρνή διαθέτει πλήθος εκκλησιών, πολλές από τις οποίες γιορτάζουν την καλοκαιρινή περίοδο. Έτσι δίνεται η ευκαιρία στους πιστούς μαζί με τα θρησκευτικά τους καθήκοντα να οργανώνουν και να συμμετέχουν σε κοινωνικές εκδηλώσεις των πανηγυριών. Η Μεγαλύτερη γιορτή του καλοκαιριού είναι η γιορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στις 15 Αυγούστου. Στο χωριό μας υπάρχουν, ως γνωστόν, δύο εκκλησίες της Παναγίας. Στο Πάνω Χωριό, καθεδρικός Ναός της ενορίας του Επάνω Χωριού, όταν το Πάνω Χωριό είχε άλλη ενορία και η Παναγία η Κουνέλα στο Κάτω Χωριό. Πλήθος κόσμου συμμετείχε στον εορτασμό, ιδίως το βράδυ στον εσπερινό και στην τελετουργία του Επιτάφιου στο Πάνω Χωριό. Από τα άλλα πανηγύρια του καλοκαιριού αναφέρουμε το τριήμερο 25, 26, και 27 Ιουλίου της Αγίας Άννας, της Αγίας Παρασκευής και του Αγίου Παντελεήμονος. Ακολουθεί η εορτή του Αφέντη Χριστού στις 6 Αυγούστου. Στις 25 Αυγούστου έχουμε την εορτή του Αποστόλου Τίτου. Επόμενη εορτή του καλοκαιριού η γιορτή της Αποτομής της Τιμίας Κεφαλής του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου στις 29 Αυγούστου. Στις 8 Σεπτεμβρίου έχουμε το Γενέσιον της Θεοτόκου της Κεραπολιτισσας. Ακολουθούν οι εορτές του Τιμίου Σταυρού και του Αγίου Νικήτα στις 14 και 15 Σεπτεμβρίου. Τέλος αναφέρουμε την εορτή του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου στο Πάνω Χωριό στις 26 Σεπτεμβρίου.

ΚΡΗΤΙΚΟ ΠΑΡΑΛΟΞΙΑΚΟ ΓΛΕΝΤΙ ΣΤΟΝ ΠΕΡΙΒΟΛΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε και φέτος το καθιερωμένο παραδοσιακό κρητικό γλέντι, που έχει καθιερωθεί να πραγματοποιεί ο Σύλλογος κάθε χρόνο στις 17 Αυγούστου, μετά την εορτή της Παναγίας. Πλήθος κόσμου, κυρίως νέοι άνθρωποι, ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση του Πολιτιστικού Συλλόγου της Φουρνής «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ» και διασκέδασαν με παραδοσιακή κρητική μουσική. Η εκδήλωση αυτή οργανώνεται προς τιμή των αποδήμων Φουρνιωτών και των φιλοξενουμένων.

των φίλων της Φουρνής, προς ενίσχυση των δεσμών τους με τον τόπο της καταγωγής τους και τους ανθρώπους τους. Ο Σύλλογος με τις δράσεις του και τις εκδηλώσεις που πραγματοποιεί καταβάλει προσπάθειες να κρατήσει ζωντανή την πλούσια παράδοση της Φουρνής και ισχυρό το ενδιαφέρον των ξενιτεμένων για παλιννόστηση, ενισχύοντας τους δεσμούς των αποδήμων με τον τόπο που άφησαν πίσω και τους ανθρώπους του.

Είναι γεγονός ότι το φετινό καλοκαίρι οι αποδήμοι Φουρνιώτες, ξεπερνώντας σιγά-σιγά τον φόβο του κορονοϊού, είχαν μεγάλη προσέλευση στο χωριό τους, για να περάσουν τις καλοκαιρινές τους διακοπές στον τόπο καταγωγής τους. Έτσι η Φουρνή όλο το καλοκαίρι σφύζει από ζωντάνια και κινητικότητα, ιδίως με νεολαία.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε, όπως κάθε χρόνο, στον αύλειο χώρο του Δημοτικού Σχολείου και αποδείχτηκε για ακόμη μια φορά ότι δεν είναι αρκετός για να χωρέσει τον κόσμο που προσέρχεται. Η προσέλευση του κόσμου ήταν παραπάνω από ικανοποιητική ξεπερνώντας τις προσδοκίες των διοργανωτών. Ο Νίκος Καρκάνης με το κρητικό του συγκρότημα, διασκέδασε το κοινό, που διάλεξε να περάσει αυτή την όμορφη βραδιά στη Φουρνή. Σε όλη τη διάρκεια της βραδιάς η πίστα ήταν γεμάτη από χορευτές, ιδίως νέους, που κρατούσαν το κέφι και τη διασκέδαση στο αποκορύφωμα τους. Το γλέντι κράτησε μέχρι τις πρωινές ώρες και όλοι έφευγαν ευχαριστημένοι από αυτή την όμορφη βραδιά.

Ο Σύλλογος εκφράζει τις ευχαριστίες του στους συντελεστές της επιτυχίας αυτής της βραδιάς. Στα μέλη του Δ.Σ. για τις άοκνες προσπάθειες τους για την οργάνωση της εκδήλωσης και σε όσους άλλους, εθελοντές, που βοήθησαν στην προετοιμασία και διεκπεραίωση της όλης διαδικασίας. Ευχαριστούμε τους δωρητές δώρων για τη λαχειοφόρο αγορά, βασικά επαγγελματίες της ευρύτερης περιοχής του Μεραμπελλιώτικου χώρου, και οι οποίοι είναι τόσο πολλοί που δεν μπορούμε να αναφερθούν εδώ [Τα ονόματά τους αναφέρονται στην κατάσταση της λαχειοφόρου αγοράς που μοιράστηκε]. Θερμές ευχαριστίες στην τοπική εφημερίδα ΑΝΑΤΟΛΗ και στο fonien.gr για την αφιλοκερδή και έγκαιρη ενημέρωση, που προσφέρει στις εκδηλώσεις και λοιπές δραστηριότητες του Συλλόγου μας. Ιδιαίτερη τιμή για μας η παρουσία της Βουλευτού Αιματηνής Σπυριδάκη, την οποία ευχαριστούμε για την τιμή που μας έκανε να παρευρεθεί στην εκδήλωσή μας. Ευχαριστούμε επίσης τους Αντιδημάρχους του Δήμου μας που μας τίμησαν. Ευχαριστούμε τον χωριανό μας λογιστή του Συλλόγου μας κ. Γιάννη Βουκικλάρη, ο οποίος διεκπεραιώνει αφιλοκερδώς όλες τις λογιστικές υποχρεώσεις του Συλλόγου μας. Τέλος ευχαριστούμε όλους εσάς που μας συμπαραστέκεστε στο έργο μας και μας τιμήσατε με την παρουσία σας κατακλύζοντας τον χώρο του Σχολείου, και ζητούμε συγγνώμη από αυτούς που δεν μπορούσαμε να εξυπηρετήσουμε, λόγω έλλειψης χώρου. Ελπίζουμε και ευελπιστούμε ο Σύλλογος μας με τις δράσεις του και τις εκδηλώσεις που πραγματοποιεί να μπορεί να συμβάλει στο να κρατηθεί ζωντανή η πλούσια παράδοση της Φουρνής και ζωντανός και δραστήριος ο φουρνιώτικος χώρος.

☞ ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην 8η σελ.

Δραστηριότητες του Συλλόγου μας

Πεζοπορία Νεολαίας Φουρνιωτών στο Φαράγγι Χαυγά

Στις 11 Αυγούστου 2023, ομάδα του χωριού μας πραγματοποίησε πεζοπορία στο Φαράγγι του Χαυγά, υπό την καθοδήγηση του συγχωριανού μας, κ. Ευκλείδη Φαλκωνάκη. Η συνάντηση έγινε τις πρώτες πρωινές ώρες, και η πεζοπορία διήρκεσε περί τις 4 ώρες συνολικά. Τελικός προορισμός η παραλία της Πλάκας. Και του χρόνου με υγεία και με ακόμη μεγαλύτερη ομάδα!

Κατερίνα Δεμέτζου

Λασίθι: Μοναδική εμπειρία ο Εσπερινός στο εκκλησάκι του Αφέντη Χριστού στην κορυφή της Φουρνής

Ο πατήρ Ιωάννης με τους παλιούς παπάδες του χωριού τέλεσαν τον εσπερινό υπό το φως του απογευματινού ήλιου που έδρε πίσω από την κορυφή της Δίκτης

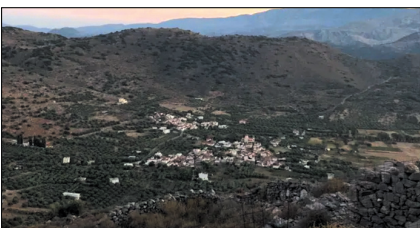
Ο Εφημέριος της Φουρνής πατήρ Ιωάννης Ρέφα και ο τ. Εφημέριος της Φουρνής πατήρ Νικόλαος Βουνκλάρης.

Μια μοναδική εμπειρία έζησαν όσοι παραβρέθηκαν το απόγευμα της Τετάρτης 13 Σεπτεμβρίου στον Εσπερινό για τον εορτασμό της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού στο εκκλησάκι του Αφέντη Χριστού στην κορυφή της Φουρνής.

Πολλοί πιστοί από τη Φουρνή και το Καστέλι εκπλήρωσαν το τάμα τους στον Τιμίο Σταυρό προσφέροντας άρτους τους οποίους ευλόγησαν οι ιερείς ενώ οικογένειες που ζουν στην περιοχή κέρασαν τους πιστούς εδέσματα μετά το πέρας της λειτουργίας.

Από τον ιστότοπο neakriti.gr, 14.09.2023

https://www.neakriti.gr/kriti/lasithi/2017656_lasithi-monadiki-empeiria-o-esperinos-sto-ekklisaki-toy-afenti-hristoy-stin

←
Άποψη του οροπεδίου
της Φουρνής από το εκκλη-
σάκι του Τιμίου Σταυρού.

☞ ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 7η σελ.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ «Η ΚΥΡΑΗΟΛΙΤΙΣΣΑ»

Την Κυριακή 24 Σεπτεμβρίου 2023 πραγματοποιήθηκε τακτική Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού στο Ελαιουργείο του Συνεταιρισμού. Τα θέματα τα οποία απασχόλησαν την Συνέλευση ήταν τα παρακάτω.

Α) Απολογισμός πεπραγμένων περιόδου 2022.-Συζήτηση.

Β) Οικονομικά αποτελέσματα περιόδου 2022. Απολογισμός-Ισολογισμός 2022. Έκθεση εποπτικού Συμβουλίου. Έκθεση ελεγκτή.

Γ) Έγκριση πεπραγμένων και απολογισμού-ισολογισμού 2022. Απαλλαγή Δ.Σ., Εποπτικού Συμβουλίου και Ελεγκτή Διαχ/σης από ευθύνες διαχείρισης για την περίοδο 2022.

Δ) Προϋπολογισμός έτους 2024-έγκριση.

Στ) Ορισμός ειδικού ελεγκτή διαχείρισης για το έτος 2023.

Ζ) Προτάσεις - Ανακοινώσεις - Ενημερώσεις.

Έγινε έγκριση των πεπραγμένων, του απολογισμού και των ισολογισμών. Δυστυχώς όμως και σε αυτή τη συνέλευση η προσέλευση των μελών του Συνεταιρισμού ήταν πολύ μικρή, αν και τα θέματα που απασχολούν τον Συνεταιρισμό είναι ζωτικής σημασίας για την επιβίωσή του. Πρώτο από όλα η λήξη της θητείας του τωρινού Διοικητικού Συμβουλίου τον Οκτώβριο 2023 και η εκλογή νέου. Έτσι θα πρέπει να θελήσουν άτομα να λάβουν μέρος στην διαδοχή του Δ.Σ. του Συνεταιρισμού, για να μπορέσει να συνεχίσει ο Συνεταιρισμός την λειτουργία του. Πρέπει να καταλάβουμε ότι η ύπαρξη του Συνεταιρισμού είναι προς το συμφέρον όλων μας, διότι σε αντίθετη περίπτωση η ταλαιπωρία και το κόστος θα είναι πολλαπλάσια.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ»

Πραγματοποιήθηκε και φέτος η ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση του Πολιτιστικού Συλλόγου της Φουρνής «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ». Η Συνέλευση πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 3 Σεπτεμβρίου στο Δημοτικό Σχολείο Φουρνής με τα παρακάτω θέματα. Α) Απολογισμός πεπραγμένων περιόδου 2022 -2023.

Β) Οικονομικός απολογισμός.

Γ) Προτάσεις - Ανακοινώσεις - Ενημερώσεις.

Απολογισμό των πεπραγμένων έκανε ο πρόεδρος του Δ.Σ. κ. Νικ. Φουντουλάκης και αναφέρθηκε στις δραστηριότητες του Συλλόγου για όλη αυτή την περίοδο. Τον οικονομικό απολογισμό έκανε η ταμίας του Συλλόγου κ. Ευαγγελία Κωστάκη. Ακολούθησε συζήτηση και προτάσεις επί διαφόρων θεμάτων. Αναφέρουμε και εδώ ότι η συμμετοχή στην Συνέλευση των Φουρνιωτών ήταν πολύ μικρή, πράγμα το οποίο δείχνει το ενδιαφέρον για την συμμετοχή στα κοινά για την πρόοδο και την προκοπή του τόπου μας.

Εδώ Φουρνή...

ΜΙΑ ΑΞΙΟΠΗΑΙΝΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

Πολιτιστικός Σύλλογος Φουρνής "Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ"

Με μεγάλη μας χαρά σας ανακοινώνουμε τη δημιουργία τμήματος με μαθήματα Αγγλικών και δραστηριοτήτων απασχόλησης του Συλλόγου μας στο Δημοτικό Σχολείο Φουρνής.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Προσκαλούμε τους γονείς παιδιών Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου να δηλώσουν το ενδιαφέρον τους, για τη συμμετοχή των παιδιών τους στη δημιουργία του τμήματος έως 17/09/2023. Τα μαθήματα θα πραγματοποιούνται δωρεάν κάθε Παρασκευή 6-8μμ. Έναρξη μαθημάτων 22/09/2023.

Παρουσίαση: Ειμμανουήλ Χειράκης
Τηλ.έξοδος: 697217004
Καθηγήτρια Αγγλικών: Κική Παπουτσάκη

Ξανάρχισαν μαθήματα στο Σχολείο της Φουρνής. Με πρωτοβουλία της χωριανής μας εκπαιδευτικού Κικής Βαρδάκη-Παπουτσάκη ο Πολιτιστικός Σύλλογος του Χωριού μας «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ», διοργάνωσε εκπαιδευτικό πρόγραμμα με μαθήματα Αγγλικών και δραστηριοτήτων απασχόλησης, για τα παιδιά του χωριού μας.

Τα μαθήματα αυτά θα πραγματοποιούνται στο Δημοτικό Σχολείο της Φουρνής, αφιλοκερδώς, από την κ. Κική Βαρδάκη-Παπουτσάκη, η οποία είχε την ιδέα και την ευγενή διάθεση.

Τα μαθήματα άρχισαν από τις 22/9/2023 και από ό,τι φαίνεται υπάρχει ενδιαφέρον και παρακολουθούν αρκετά παιδιά. Συγχαίρουμε την κ. Κική γι' αυτή της την πρωτοβουλία και την ευχαριστούμε για την αξιόπαινη προσφορά της.

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

Πραγματοποιήθηκε και φέτος η καθιερωμένη καλοκαιρινή αιμοδοσία από τον Πολιτιστικό Σύλλογο του χωριού μας «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ».

Η αιμοδοσία πραγματοποιήθηκε, όπως πάντα, με την επιμέλεια του Γιατρού Γιώργου Κατρινάκη, του οποίου η ευγενής προσφορά αξίζει άπειρες ευχαριστίες. Η συμμετοχή φέτος ήταν ικανοποιητική αν και θα μπορούσε να είναι μεγαλύτερη.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος του Χωριού μας «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ» εκφράζει τις θερμές ευχαριστίες του στην οικογένεια του κ. Μύρωνα Μαυρικάκη, για την παραχώρηση προς χρήση του οικοπέδου του χωραφιού του, που συνορεύει με τον περίβολο του Σχολείου, κατά τις εορταστικές εκδηλώσεις του Συλλόγου μας.

Περί Κομολίθων λόγος (συνοπτικός)

Πολλοί έχουν επισκεφθεί ή έχουν δει φωτογραφίες με τους γεωλογικούς σχηματισμούς, και τα αερόστατα, της Καππαδοκίας. Πόσοι γνωρίζουν ότι παρόμοιοι σχηματισμοί υπάρχουν και στην Κρήτη; Στην ερώτηση «Γνωρίζετε πού βρίσκονται οι Κομολίθοι;» πόσοι θα απαντούσαν: «Κομολίθοι; Ούτε που τους έχω ακούσει», και πόσοι «Κοντά στα Χανιά»;

Οι εντυπωσιακοί Κομολίθοι απέχουν μόνο λίγα μέτρα από το χωριό Ποταμίδα Κισσάμου, στην κοιλιάδα του Τυφλού Ποταμού, περίπου 35 χιλιόμετρα δυτικά από τα Χανιά. Βρίσκονται σε απόσταση 3,5 χιλιομέτρων από τη θάλασσα, σε υψόμετρο 75 μέτρων από την επιφάνειά της και έχουν ύψος περίπου 40 μέτρα. Περιβάλλονται από ένα πολύ γόνιμο πεδινό κομμάτι γης, γεγονός που τους κάνει να ξεχωρίζουν πάνω από τα χωράφια του κάμπου. Τι είναι στην πραγματικότητα αυτοί οι γεωλογικοί σχηματισμοί; Αποτελούνται σχεδόν εξ ολοκλήρου από μαλακή άργιλο (πηλό) και είναι εντελώς άγονοι, εκτός από τούφες βλάστησης στις κορυφές τους. Με την πάροδο του χρόνου, η βροχή και ο άνεμος έχουν διαβρώσει τους σχηματισμούς δίνοντάς τους το χαρακτηριστικό κωνικό σχήμα. Είναι υπολείμματα αρχαίου βυθού και παρουσιάζουν εξαιρετικό επιστημονικό ενδιαφέρον. Επιστημονικές έρευνες κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι σχηματισμοί δημιουργήθηκαν πριν από 7 εκατομμύρια χρόνια στον πυθμένα της θάλασσας σύμφωνα και με τις μετρήσεις σε πολλά επιφανειακά θαλάσσια απολιθώματά τους. Η σύνθεσή τους, μεταξύ άλλων, είναι ο σιδηροπυρίτης και ίσως χρυσού. Στο παρελθόν, πριν από τη χρίση του τοιμέντου, οι Κομολίθοι ήταν χρήσιμοι στους κατοίκους για την κατασκευή και τη στεγάνωση δωματίων, πλινθόκτιστων οπιπών και εσιών μαγειρικής. Εκτείνονται σε μια επιφάνεια, πολύ κοντρικά, 100 στρεμμάτων και η ανάβαση και η πεζοπορία σε αυτούς είναι εύκολη.

Πηγές

<https://www.youtube.com/watch?v=6rkSsf8HTH8>

<https://exploringgreece.tv/destinations/kriti/to-agnosto-seliniako-topio-tis-elladas-kai-o-tyflos-potamos/34328/>

Ποταμίδα «Γενική Εικόνα - Σχέση με το Φυσικό Περιβάλλον». 5a.arch.ntua.gr.

Δημ. Χατζηδάκης, Δρ χημικός μηχανικός

